

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

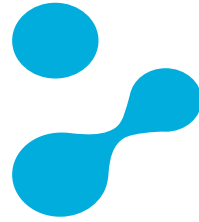
SANNI LEHTIMÄKI

Saavutettavuuden edistäminen ammattikorkeakouluopiskelijoiden seurusteluväkivallan kokemusten ja ehkäisyn tarkastelussa

SOSIAALIALAN TUTKINTO-OHJELMA
2022

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

Tekijä(t) Lehtimäki, Sanni	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Elokuu, 2022
	Sivumäärä 67	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Saavutettavuuden edistäminen ammattikorkeakouluopiskelijoiden seurusteluväkivallan kokemusten ja ehkäisyn tarkastelussa		
Tutkinto-ohjelma Sosiaalian koulutusohjelma		
Tiivistelmä Opinnäytetyössä tarkasteltiin Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluvälivallasta sekä ajatuksia siitä, miten ammattikorkeakoulu voisi ehkäistä ja puuttua seurusteluväkivaltaan. Tämä opinnäytetyö jatkaa vuonna 2021 toteutettua tutkimusta korkeakouluopiskelijoiden kokemasta seurusteluväkivallasta tutkimuksen saavutettavuutta huomioimalla suomenkieliset ja kansainväliset opiskelijat. Opinnäytetyön tilaajina toimivat Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskeluhyvinvointiryhmä ja hyvinvoinnin sekä esteettömyys ja saavutettavuus kehittämissryhmät. Opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus toteutettiin keväällä 2022. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kyselylomaketta, jonka kysymykset koostuivat avoimista sekä monivalintakysymyksistä. Kyselylomake lähetettiin opiskelijoille sähköisesti Satakunnan ammattikorkeakoulun sisäisen viestinnän kautta. Kyselyyn vastaaminen tapahtui nimettömästi ja kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista. Kyselyyn vastasi 141 opiskelijaa. Vastaajista 77 (55 %) opiskelijaa oli kokenut seurusteluväkivaltaa (76 suomenkielisiä ja 1 kansainvälinen opiskelija). Koetuimmaksi väkivallan muodoksi ilmeni solvaaminen ja haukkuminen. Suomenkielisistä vastaajista 43 % ja kansainvälisistä vastaajista 67 % koki, että korkeakoulun pitäisi puuttua seurusteluväkivaltaan. Suomenkielisistä vastaajista 30 % ja kansainvälisistä 67 % koki, että korkeakoulun pitäisi ehkäistä seurusteluväkivaltaa. Ehdotuksia seurusteluväkivaltaan puuttumiseksi ja ehkäisemiseksi olivat tietoisuuden lisääminen ja kriisitilanteisiin liittyvien kurssien järjestäminen. Tämä opinnäytetyö antaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista ja tarpeista seurusteluväkivallan ehkäisyyn ja puuttumiseen liittyen. Jatkossa korkeakoulun tulee pohtia konkreettisia toimenpiteitä opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tässä opinnäytetyössä suomalaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden huomioiminen edistää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja toimintakulttuurin saavutettavuutta Satakunnan ammattikorkeakoulussa. Tulevissa tutkimuksissa saavutettavuutta tulisi parantaa entisestään huomioimalla opiskelijat, joilla saattaa olla jokin toimintakyvyn rajoite. Rajoite voi esimerkiksi olla näkemiseen liittyvä haaste ja tarve käyttää ruudunlukuohjelmaa tutkimukseen vastattaessa. Myös väkivallantekijän auttamisen näkökulmaa tulisi huomioida tutkimuksissa väkivallan ehkäisemiseksi ja ongelmaan puuttumiseksi.		
<u>Asiasanat</u> ammattikorkeakouluopiskelija, kysely, seurusteluväkivalta, saavutettavuus, esteettömyys		

Author(s) Lehtimäki, Sanni	Type of Publication Bachelor's thesis /	Date Month Year August, 2022
	Number of pages 67	Language of publication: Finnish
Title of publication Improving accessibility in the research of the students of the University of Applied Sciences experiences of dating violence and preventing dating violence		
Degree program Bachelor of Social Services		
Abstract		
The aim of this thesis was to investigate the students' of Satakunta university of applied sciences (SAMK) experiences of dating violence and the student's opinions regarding if the dating violence could be prevented on the university level. This thesis continued the work of previous research conducted in 2021. The aim was to increase the accessibility of that research by including both Finnish and international students. The thesis was conducted in co-operation with student well-being and accessibility development group of Satakunta University of Applied Sciences. The collection of data happened during the spring of 2022. Research method was questionnaire and it included both open and multiple-choice questions. The survey was sent to the students through university's email. Answering to the survey happened anonymously and participating on the survey was voluntary. A total of 141 students answered the survey. The results showed that from all respondents 77 (55 %) students had experienced dating violence (76 Finnish and 1 international student). The most common type of violence was verbal abuse and degrading. 43 % of the Finnish students and 67 % of the international students thought that the university should act against dating violence. 30 % of the Finnish students and 67 % of the international students thought that the university should prevent dating violence. Suggestions to help prevent and act against dating violence were to increase knowledge and organize courses about crisis control.		
In conclusion, the SAMK should process future ways of action regarding the subject to improve the student's wellbeing. The thesis helps to give information of the subject among the students and of their needs. Taking both Finnish and international students into account improves the university's accessibility and the equality of the students. Moreover, the survey's accessibility should be improved so that students with functional limitations can take part. Such limitations can be issues with eyesight and a need to use a screen reader to answer a survey. Helping the people that committed the act of violence should also be taken into consideration in the future to help them with their problem and to prevent further violence.		
<u>Key words</u> university, student, dating violence, survey, accessibility, non-impediment		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN TEORIAOSUUS	9
2.1 Seurusteluväkivalta	9
2.1.1 Seurustelu.....	9
2.1.2 Väki­valta.....	9
2.1.3 Seurusteluväkivalta.....	10
2.1.4 Seurusteluväkivalta kansainvälisesti.....	11
2.2 Seurusteluväkivallan ehkäiseminen	13
2.2.1 Miksi seurusteluväkivallasta ilmoitetaan harvoin?.....	13
2.2.2 Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen.....	13
2.2.3 Seurusteluväkivallan ehkäiseminen korkeakouluissa.....	14
2.3 Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus korkeakoulussa.....	16
2.3.1 Saavutettavuus	16
2.3.2 Saavutettavuuden muodot.....	17
2.3.3 Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus ammattikorkeakoulussa	19
3 OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSOSA	21
3.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	21
3.2 Opinnäytetyön tilaaja	21
3.3 Kohderyhmä.....	22
3.4 Tutkimusmenetelmä.....	22
3.5 Tutkimuslupa.....	23
3.6 Tutkimustulosten analysointi ja raportointi	23
3.7 Opinnäytetyön vaiheet ja aikataulu.....	24
4 OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUKSEN TULOKSET	25
4.1 Kyselytutkimuksen toteutus	25
4.2 Tutkimukseen vastanneiden taustatiedot.....	25
4.3 Kyselytutkimuksen tulokset teemoittain.....	26
5 POHDINTA	39
5.1 Pohdintaa seurusteluväkivallan kokemuksista.....	39
5.2 Pohdintaa korkeakoulun tavoista puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa.....	42
5.3 Pohdintaa kyselytutkimuksen saavutettavuuden lisäämisestä	43
5.4 Pohdinta jatkotutkimuksista.....	44

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Ensi- ja turvakotienliiton vuonna 2019 julkaisemassa nimettömässä ”Seurustelun ei kuulu satuttaa!” kyselyssä selvisi, että jopa 75 % nuorista oli kokenut väkivaltaa omassa seurustelusuhteessaan. Seurustelusuhteessa tapahtuvaa väkivaltaa kutsutaan seurusteluväkivallaksi. Nuorten kokema väkivalta ilmeni fyysisenä, henkisenä sekä seksuaalisena väkivaltana. Väkivallan kokemukset ovat aiheuttaneet nuorille syyllisyyttä, ahdistuneisuutta sekä pelkoa. Nuorten kokemukset väkivallasta ovat vakavia ja jopa nuoren henkeä uhkaavia (Ensi- ja turvakotienliitto, 2019.)

Eeva-Maria Tuominen tutki vuonna 2021 opinnäytetyössään Satakunnan ammattikorkeakoulun suomenkielisten opiskelijoiden väkivallan kokemuksia omassa seurustelusuhteessaan. Tuomisen tutkimustulosten mukaan, seurusteluväkivaltaa oli kokenut 39 % vastaajista, joka vastasi 251 opiskelijaa. Opiskelijoiden kokema seurusteluväkivalta ilmenivät myös monessa muodossa kuten fyysisessä, henkisenä sekä taloudellisena. Opiskelijat olivat kokeneet muun muassa lyömistä, potkimista, kuristamista, uhkaamista, liikkumisen estämistä, tavaroilla heittämistä, seksuaaliseen tekoon painostamista tai pakottamista, halveksumista, rahavarojen tarkkailua ja määräämistä, uskonnon kyseenalaistamista tai halveksimista sekä kuvien ja viestien jakamista luvatta toisille osapuolille. Seurusteluväkivaltaa kokeneista 79 % eivät hakeneet apua milteen taholta. Seurusteluväkivaltaa kohdanneiden määrä sekä avun hakemisen vähäinen määrä ovat hyvin huolestuttavia (Tuominen, 2021, s. 19–25.) Tuomisen opinnäytetyön kohderyhmään kuuluivat vain ammattikorkeakoulun suomenkieliset opiskelijat.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluväkivallasta sekä opiskelijoiden näkemyksiä seurusteluväkivaltaan puuttumisesta ja sen ehkäisemisestä ammattikorkeakoulun tasolta. Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tavoitteena on erityisesti lisätä tutkimuksen saavutettavuutta tavoittamalla myös opiskelijoita, jotka eivät voineet vastata Tuomisen toteuttamaan suomenkieliseen kyselyyn tai joille kyselyyn vastaaminen oli haastavaa.

Tarkoituksena on saavuttaa ammattikorkeakoulun kansainvälisiä opiskelijoita. Vuonna 2020 Satakunnan ammattikorkeakoulussa oli kaiken kaikkiaan 6171 tutkinto-opiskelijaa. Järjestettävistä koulutuksista suomenkielisiä oli 26 ja englanninkielisiä 14. (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.d.). Englanninkielisten tutkintojen osuus kattaa 35 % kaikista Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkinnoista. Myös englanninkielisillä tutkinto-opiskelijoilla tulee olla oikeus osallistua tutkimukseen, saada apua ja tietoa seurusteluväkivallasta sekä kertoa ehdotuksensa seurusteluväkivallan ehkäisemiseksi.

Satakunnan ammattikorkeakoulun 2030 strategian mukaan Satakunnan ammattikorkeakoulu on hyvinvoiva ja osaava korkeakouluyhteisö. Korkeakouluyhteisön kuvataan olevan ammattikorkeakoulun elinehto ja kaikilla yhteisön jäsenillä on vastuu yhteisön hyvinvoinnista ja menestyksestä. Myös hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen on korkeakoulun pitkäjänteinen tavoite. (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.c.) Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen sisältyvät Satakunnan ammattikorkeakoulun strategiaan yhteisön hyvinvoinnin parantamiseksi.

Satakunnan ammattikorkeakoulun sitoutuu myös edistämään ja kehittämään korkeakoulun saavutettavuutta opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2021 julkaisemaa korkeakoulutuksen ja korkeakoulun saavutettavuussuunnitelman mukaisesti muiden ammattikorkeakoulujen tavoin (Opetus- ja kulttuuriministeriö, n.d.a.). Korkeakoulujen saavutettavuussuunnitelman mukaan korkeakoulut ovat velvoitettuja edistämään saavutettavuutta aktiivisesti osana strategiaansa. (Kosunen, 2021, s.198). Jokaisen opiskelijan ja henkilökunnan jäsenen tulisi voida tuntea osallisuutta ja yhdenvertaisuutta korkeakoulussa elämäntilanteeseen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin katsomatta. Korkeakouluissa tulee myös kehittää muun muassa fyysisiä tiloja, opetusmenetelmiä, sähköisiä järjestelmiä sekä asenteita erityisesti vähemmistöjä ja aliedustettuja ryhmiä kohtaan parantaakseen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta kaikille opiskelijoille ja henkilökunnalle (Kosunen, 2021, s.12.) Korkeakoulun saavuttavuuden, tasa-arvoisuuden sekä hyvinvoinnin parantamiseksi korkeakoulujen saavuttavuussuunnitelman mukaisesti, on kansainvälisten opiskelijoiden huomioiminen ja osallistaminen tutkimuksissa tärkeää.

Opinnäyteyön tuloksilla mahdollistetaan ammattikorkeakoulun hyvinvoinnin sekä sen yhdenvertaisuuden edistäminen parantamalla tutkimuksen saavutettavuutta. Seurusteluväkivalta on arkaluontoisen aihe, joka koskettaa monia. Kuitenkin aiheesta usein vaietaan ja monet seurusteluväkivaltaa kohdanneet jäävät yksin ilman apua ja tukea. Seurusteluväkivaltaan onkin tärkeä puuttua sekä aiheesta tulisi puhua ja tiedottaa enemmän, jotta kaikki oppisivat tunnistamaan, miten ja missä muodoissa seurusteluväkivalta voi ilmetä ja mistä mahdollisen väkivallan kokemiseen voi saada apua ja tukea. Ammattikorkeakoulussa aihetta käsiteltäessä, siitä tiedotettaessa sekä siihen puututtaessa kaikki opiskelijat tulee ottaa huomioon ja kaikilla tulee olla mahdollisuus saada apua ja tietoa aiheesta kielestä riippumatta.

2 OPINNÄYTETYÖN TEORIAOSUUS

2.1 Seurusteluväkivalta

2.1.1 Seurustelu

Seurustelu on sitoutumista seurustelusuhteeseen toisen ihmisen kanssa heidän sopimallaan tavalla. Seurustelusuhde on vakituinen suhde, joka perustuu syvään tunteeseen ja yhdessäoloon toisen kanssa (Terveyskirjasto, 2018.) Seurustelu vaatii toisen ihmisen huomioimista ja suhteen pelisääntöjen yhdessä päättämistä, jotta seurustelusuhteesta muodostuisi tasavertainen ihmissuhde. Seurustelun aloittamiselle ei ole oikeaa aikaa ja seurustelun aloittaminen on yksilöllistä. Seurustelu ei ole pakollista, ja suhteella tulee olla molempien osapuolien suostumus (Hyvä kysymys? 2018b.)

Seurustelusuhteessa opetellaan ihmissuhdetaitoja (Hyvä kysymys? 2018b). Hyvässä seurustelusuhteessa molemmat kokevat olonsa turvalliseksi ja voivat jakaa ajatuksiaan ja tunteitaan vapaasti ja tosiaan kunnioittaen (Terveyskirjasto, 2018). Seurustelusuhteessa voi tapahtua riitelyä, joissa osapuolien erilaisia näkökulmat kohtaavat. Riidat tulee ratkaista rakentavasti neuvottelemalla ja molempia kunnioittavasti. Pelko ja väkivalta eivät kuulu seurustelusuhteeseen. Tämän vuoksi riitely ja väkivalta on tärkeää erottaa toisistaan (Aaltonen, 2012, s.117.)

2.1.2 Väkivalta

Väkivalta on käyttäytymistä, joka loukkaa, pelotta ja vahingoittaa toista ihmistä. Kuka vain voi joutua kohtaamaan väkivaltaa eivätkä väkivallan kokemukset rajoitu vain tiettyyn ihmisryhmään. Usein väkivaltaa käyttävän henkilön tarkoituksena on hallita tai kontrolloida toista ihmistä. Väkivalta on moninainen ilmiö ja se voi olla näkyvää tai piilotettua. Kaikenlainen väkivalta on väärin ja se on ihmisoikeusrikkomus (Ensi- ja turvakotienliitto, n.d.)

Väkivalta voi esiintyä monenlaisissa eri muodoissa. Väkivalta voi esiintyä fyysisenä, henkisenä, seksuaalisena, taloudellisena, kunniaan tai uskonnollisuuteen liittyvää

väkivaltaa. Vainoaminen ja laiminlyönti kuten lapsen, vanhuksen tai henkilön, jolla on jokin vamma, jättäminen ilman välttämätöntä ja tarvittavaa hoitoapua määritellään väkivallaksi (Nollalinja, n.d.) Lisäksi kiusaaminen niin koulussa kuin varhaiskasvatuksenkin piirissä on väkivallan erityismuoto, joka kohdistuu lapsiin ja nuoriin (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos, n.d.).

2.1.3 Seurusteluväkivalta

Minkäänlainen väkivalta tai toisen kaltoinkohtelu eivät kuulu seurustelusuhteisiin (Nuorten exit, n.d.). Siitä huolimatta seurusteluväkivalta on laaja ilmiö, joka koskettaa useita nuoria Suomessa ja muualla (Nettiturvakoti, n.d.). Seurusteluväkivalta on väkivaltaa, jota tapahtuu nuorten välisissä seurustelusuhteissa. Siinä missä aikuisten parisuhteissa tapahtuva väkivalta tunnetaan ilmiönä jo paremmin, on nuorten välisistä seurustelusuhteista vähemmän tietoa ja ilmiöstä puhutaan vähemmän (Maria akatemia, 2017.) Ensi- ja turvakotienliiton toteuttamassa nimettömässä kyselyssä selvisi, että jopa 75 % nuorista oli kokenut väkivaltaa omassa seurustelusuhteessaan. Nuorten kokemukset väkivallasta ovat vakavia ja jopa nuoren henkeä uhkaavia (Ensi- ja turvakotienliitto, 2019.)

Seurusteluväkivallan muodot ja syyt voivat olla hyvin monimutkaisia ja väkivalta voi tapahtua monessa eri muodossa ja edetä hitaasti ja huomaamatta (Rikosuhripäivystys, n.d.). Seurustelusuhteessa tapahtuva väkivalta voi olla fyysisen väkivallan lisäksi seksuaalista, henkistä tai muunlaista väkivaltaa kuten taloudellista tai uskonnollista väkivaltaa. Fyysinen seurusteluväkivalta voi olla esimerkiksi toisen lyömistä, kuristamista, potkimista tai vaatteista tai hiuksista repimistä. Henkinen väkivalta seurustelusuhteessa voi ilmetä esimerkiksi toisen haukkumisena ja nimittelynä, julkisena nolaamisena, eristämisenä muista ihmisistä tai muiden ihmisten tapaamisen kontrollointina tai uhkaamisella väkivallalla, itsemurhalla, muiden tai lemmikin satuttamisella. Seksuaalinen väkivalta voi esiintyä seurustelusuhteessa raiskauksena, toisen painostamista tai kiristämistä seksuaalisiin tekoihin, paljastavien kuvien lähettämisen paljastamisena tai paljastavien kuvien jakamisesta ilman suostumusta, toisen kuvaamista salaa tai ilman suostumusta, seksuaalista ahdistelua tai raskaaksi pakottamista. Seurusteluväkivalta voi ilmetä myös muin tavoin kuten rahankäytön tarkkailuna, uskonnollisen vakauksen

rajoittamisena tai kyseenalaistamisena tai toisen käännättämistä uskoon vasten tahtoa. Väkivalta voi esiintyä lisäksi toisen toiminnan kontrolloimisena tai vainoamisena. Seurusteluväkivalta voi esiintyä myös monissa muissa muodoissa listattujen asioiden lisäksi. Eri väkivallan keinoja voidaan käyttää samanaikaisesti (Nuorten exit, n.d.) Seurusteluväkivalta on tyypillisesti toistuvaa ja se voi usein muuttua pahemmaksi ja raaemmaksi, mikäli siihen ei puututa (Nettiturvakodin, n.d.).

Muun väkivallan tavoin voi seurusteluväkivallassa olla kyseessä rikos. Rikoslaki määrittelee luvussa 20 muun muassa raiskauksen, törkeän raiskauksen, seksuaaliseen tekkoon pakottamisen, seksuaalisen hyväksikäytön sekä seksuaalisen ahdistelun lain vastaisiksi rikoksiksi. Myös seksuaalirikoksien yrittäminen on lain mukaan rangaistava teko (Rikoslaki 39/1889. 20 luku 1-5a §.) Rikoslain luvussa 21 henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista laki määrittelee 5 § lievän pahoinpitelyn, pahoinpitelyn sekä törkeän pahoinpitelyn lain vastaiseksi toiminnaksi (Rikoslaki 39/1889. 21 luku 5 §). Lisäksi rikoslain luvussa 25 vapautteen kohdistuvat rikokset määrittellään vainoaminen 7 § mukaisesti rikokseksi ja teko voi olla rangaistuksen tai tuomion alainen (Rikoslaki 39/1889. 25 luku 7 §).

2.1.4 Seurusteluväkivalta kansainvälisesti

Seurusteluväkivalta on maailmanlaajuinen ilmiö (Aaltonen, 2012, s.117). Väkivaltaa seurustelusuhteissa on löytynyt kaikista sosioekonomisista taustoista ja seksuaalisista suuntautumisista (Bringas-Molleda ym. 2017, s.78). International Dating Violence Study tutkimukseen osallistui 32 eri valtiota ja tietoa seurusteluväkivallasta ja siihen liittyvistä kokemuksista tutkittiin pääasiassa yliopisto-opiskelijoilta (International Dating Violence Study, 2011). Sosiaaliset seurustelun normit ja nuorten tapa käyttäytyä seurustelusuhteissa vaihtelevat monessa tasossa. Esimerkiksi yksilölliset erot, sosioekonomisen ryhmien erot ja kulttuuriset erot voivat vaikuttaa seurusteluun suhtautumiseen ja siihen, mikä nähdään sopivana seurustelukäyttäytymisenä. Myös suhtautumisessa väkivaltaan ja mikä määrittellään väkivallaksi voi olla kulttuurisia eroja. Kulttuuriset normit ja sosiaalinen käyttäytymisen yhteys ei silti ole tilastollisesti merkittävä. Määrällisesti sukupuolten väliset erot väkivallan tekojen aiheuttamisessa eivät olleet merkittävät. Kaikissa tutkituissa yliopistoissa esiintyi kokemuksia

seurusteluväkivallasta ja väkivallan muodot vaihtelivat fyysisestä, henkisestä, seksuaalisesta väkivallasta myös muihin väkivallan muotoihin kuten taloudelliseen väkivaltaan (Straus, 2004, s.791–804.)

Yhdysvalloissa aloitettiin muodostamaan seurusteluväkivallan ehkäisemiseen tarkoitettu toimintaohjelmaa, jossa nuorille opetettiin seurusteluväkivallasta, sen tunnistamisesta ja sen haitoista. Samankaltaista ohjelmaa yritettiin levittää ja implementoida myös muualle maailmaan. Ohjelmaa muualle vietäessä esiin nousi ongelmia. Ongelmaksi muodostui se, etteivät kaikkien maiden konseptit seurustelulle ja väkivallalle olleet samat kaikissa maissa. Esiin tulivat myös erot termien kuten seurusteluväkivallan ja perheväkivallan määrittelyssä tai termien määrittelyn puutteessa. Seurusteluväkivaltaa ehkäisevät toimintaohjelmat ovat tuottaneet toisistaan erilaisia tuloksia. Nuorille toteutetut lyhyet toimintaohjelmat eivät onnistuneet vähentämään seurusteluväkivaltaa. Osa pitkäkestoisemmista ohjelmista, joissa seurusteluväkivaltaan perehdyttiin perusteellisemmin, huomattiin vähentävän seurusteluväkivaltaa nuorten keskuudessa. Tulevaisuudessa seurusteluväkivaltaa tutkittaessa ja ehkäiseviä toimintaohjelmia suunniteltaessa ja toteutettaessa termistö tulee muokata kielen ja kulttuurin mukaan yhteensopivaksi (De Puy ym. s. 33–37.)

2.2 Seurusteluväkivallan ehkäiseminen

2.2.1 Miksi seurusteluväkivallasta ilmoitetaan harvoin?

Korkeakouluopiskelijoiden kokemasta seurusteluväkivallasta on huomattu, että enemmistö väkivaltaa kokeneista uhreista eivät ilmoita poliisille väkivallasta eivätkä hae apua muissa muodoissa kuten tukea mielenterveyden palveluista. Monet kuitenkin paljastivat tapahtuneen perheelleen tai ystävilleen (Sabina & Ho, 2014, s1) Väkivallan uhriksi joutuneet eivät kokeneet väkivallan teon olleen tarpeeksi vakavaa ilmoitettavaksi poliisille. Muita syitä olivat, että uhri ei tiennyt kyseessä olleen rikos tai väkivallan teon ei uskottu olleen tarkoituksellista, uhrilla ei ollut todistusaineistoa tapahtuneesta, perheen tai muiden ei haluttu tietävän, poliisia ei haluttu osalliseksi asiaan, koston pelkäämisen vuoksi tai uhrin uskovan olleensa osittain tai täysin vastuussa tapahtuneesta. Osa opiskelijoista koki myös epäonnistuneensa itsensä puolustamisessa. Lisäksi traumaattiset reaktiot, halu kontrolloida omaa elämäänsä tai uhrin leiman pelko vähensivät avun hakemisen todennäköisyyttä (Sabina & Ho, 2014, s16.)

2.2.2 Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen

Seurusteluväkivaltaan puuttuminen on tärkeää. Seurusteluväkivalta voi aiheuttaa vakavia terveydellisiä haittoja nuorelle niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Fyysisiä oireita nuorilla voi esiintyä muun muassa erilaisia fyysisiä vammoja, unihäiriöitä sekä itsetuhoista käyttäytymistä. Psykkisiä oireita nuorilla voi esiintyä esimerkiksi masentuneisuutta, itsetuhoisia ajatuksia sekä ahdistuneisuutta. Haitat, oireet ja niiden vaikutukset ovat nuorilla yksilölliset mutta kaikkien nuorten tulisi saada apua (Nuorten exit, n.d.)

Seurusteluväkivallan lopettaminen vaatii usein aikuisen apua ja ulkopuolista puuttamista asiaan. Tämän vuoksi nuoret tarvitsevat ympärilleen turvallisia aikuisia, joille hän voi puhua kokemastaan luottamuksellisesti ja ilman pelkoa tuomitsevista asenteita. Tällaiset aikuiset voivat esimerkiksi olla vanhemmat, koulun henkilökunta tai erilaiset ammattilaiset kuten terapeutit ja kriisityöntekijät (Nuorten exit, n.d.) Seurusteluväkivaltaa kokeneille löytyy myös apua erilaisista palveluista. Välitöntä apua saa

hätänumero 112:sta. Muuta julkista apua nuori voi saada esimerkiksi terveyskeskuksesta, neuvoloista, sosiaalitoimistoista, rikosuhripäivystyksestä, ensi- ja turvakodeista sekä erilaisista chat- tai puhelinpalveluista (Hyvä kysymys? 2018a)

Seurusteluväkivaltaa voidaan ehkäistä monin tavoin. Erityisesti tiedon ja keskustelun lisääminen seurusteluväkivallasta ja sen haitoista voivat vähentää seurusteluväkivallan tapahtumista. Tiedon lisääminen on tärkeää erityisesti sen vuoksi, että nuori ei välttämättä tiedä millaista turvallisen seurustelun kuuluisi olla, miten väkivalta ei kuulu seurusteluun tai miten väkivallan eri muodot tunnistetaan. (Aaltonen, 2012, s. 124.)

Väkivallasta vastuun kantaa aina väkivallan tekijä. Silti väkivallan tekijätkin tarvitsevat usein apua ja tukea väkivallan lopettamiseen. Väkivallattomien ongelmaratkaisutaitojen ja muiden valmiuksien mahdollistaminen väkivallan käytöstä eroon pääsemiseksi olisi tärkeää myös seurusteluväkivallan vähentämiseksi (Hyvä Kysymys? 2018a) Vastaavanlaisesta palvelusta esimerkkinä Miessakit Ry:n Lyömätön linja. Toimintamuodon tarkoituksena on auttaa miehiä, jotka ovat tehneet perhe- tai lähisuhdeväkivaltaa. Tavoitteena on auttaa asiakkaita ymmärtämään omia toimintatapojansa, niiden taustatekijöitä sekä auttaa heitä löytämään muita toimintamalleja väkivaltaisten toimintamallien sijaan (Miessakit Ry, n.d.)

Seurusteluväkivalta on muun lähi- ja parisuhdeväkivallan tavoin ilmoitusvelvollisuuden alainen rikos ja jokaisella on velvollisuus ilmoittaa viranomaisille törkeästä rikoksesta. Törkeäksi rikokseksi luokitellaan rikoslain mukaan muun muassa raiskaus, törkeä pahoinpitely, henkirikos sekä lapsen törkeän seksuaalinen hyväksikäyttö (Rikoslaki 39/1889. 15 luku 10 §). Silti pelkän rikoksen selvittäminen ei riitä nuoren hyvinvoinnin takaamiseksi vaan nuori voi tarvita hyvinkin paljon tukea ja apua seurusteluväkivallan kokemisen jälkeen (Aaltonen, 2012, s. 124).

2.2.3 Seurusteluväkivallan ehkäiseminen korkeakouluissa

Korkeakouluopiskelijoiksi voidaan määritellä sekä yliopistojen sekä ammattikorkeakoulujen ja ylempien ammattikorkeakoulujen opiskelijat (Opetus- ja kulttuuriministeriö, n.d.b.). Ymmärryksen muodostaminen korkeakoulussa opiskelijoiden

kokemuksista seurusteluväkivallasta ja heidän tarpeistaan tuovat arvokasta näkemystä tulevaisuuden tutkimuksien suunnalle sekä uhreja tukevien palveluiden järjestämiseksi (Sabina & Ho, 2014, s2). Korkeakouluissa monet seurusteluväkivaltaa kokeneet voivat luottamuksellista hätäpuhelinlinjaa tai maksutonta numeroa, jonne uhrin tai heidän ystävänsä voisivat ilmoittaa tapahtuneesta seurusteluväkivallasta. Myös mahdollisuus ilmoittaa tapahtuneesta koulun sähköpostiin oli toivottavaa. Korkeakoululta toivottiin myös kannanottoa seurusteluväkivaltaa vastaan ja seurusteluväkivallan tunnistamista vakavaksi ongelmaksi. Lisäksi opiskelijat toivoivat korkeakoulun opettavan kaikille opiskelijoille, että seurusteluväkivaltaa ei sallita ja että opiskelijoita koulutettaisiin ja opetettaisiin seurusteluväkivaltaan liittyvistä vaaran merkeistä. Myös neuvontatukea uhreille toivottiin muiden neuvontapalveluiden lisäksi. Ehdotuksena oli, että yliopisto tarjoaa tietoa ja tietoisuuskoulutusta kaikille koulutuksen aloittaville opiskelijoille opintojen aikana (McNeil Ezell ym., 2009, s.52–53.)

Tuomisen opinnäytetyöhön liittyvässä tutkimuksessa Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksista seurusteluväkivallasta selvisi opiskelijoiden ajatuksia korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan. Osa opiskelijoista koki korkeakoulun puuttumisen asiaan olevan haastavaa. Osa opiskelijoista kuitenkin koki, että korkeakoulu voisi ehkäistä seurusteluväkivaltaa esimerkiksi lisäämällä tietoisuutta ja neuvontaa aiheesta, järjestämällä terveydenhuollon tarkastuksia ja mahdollistamalla luotettavaa keskusteluapua tarvittaessa (Tuominen, 2021, s.28–34.)

Satakunnan ammattikorkeakoulussa opiskelijakunta Sammakko toimii kaikkien opiskelijoiden yhteisönä ja edistää yhdenvertaisuutta korkeakoulussa. Opiskelijakunta tarjoaa tukea esimerkiksi häirintää sekä syrjintää kokeville opiskelijoille. Vuonna 2022 opiskelijakunnassa toimi kolme häirintäyhdyshenkilöä, joihin opiskelijat voivat ottaa yhteyttä kokiessaan häirintää, syrjintää tai kiusaamista. Häirintäyhdyshenkilöihin opiskelijat voivat olla yhteydessä sähköpostin välityksellä tai halutessaan ilmoittaa kokemuksistaan verkkolomakkeen kautta (Sammakko, n.d.)

2.3 Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus korkeakoulussa

2.3.1 Saavutettavuus

Saavutettavuudella tarkoitetaan yhdenvertaisuuden edistämistä (Celiat, n.d.). Saavutettavuudella viitataan yleisimmin aineetonta ympäristöä esimerkiksi tietoa, tiedon saantia, palveluja ja asenteita (Invalidiliitto, n.d.). Saavutettavuus liitetään usein verkkosivuihin, verkossa oleviin palveluihin, ja mobiilisovelluksiin. Saavutettavuuden parantamisella pyritään siihen, että vastaavien palveluiden sisällöt olisivat käytettävissä ja ymmärrettävissä kenelle tahansa. Tarkoituksena on ottaa huomioon myös ne ihmiset, joilla voi olla erilaisia rajoitteita, jotka muuten estäisivät palvelun käytön (Valtiovarainministeriö, n.d.) Saavutettavuudesta hyötyvät kaikki mutta erityisesti hyötyä saavutettavuudesta on ihmisille, joilla on erilaisia neurologisia, fyysisiä tai motorisia, kognitiivisia tai ikääntymisen tuomia rajoitteita. Palveluita suunniteltaessa onkin tärkeää ottaa ihmisten erilaiset tarpeet huomioon mahdollisimman hyvän saavutettavuuden luomiseksi (Papunet, n.d.)

Ihmiset ovat erilaisia ja heidän tarpeensa, kokemuksensa, tilanteensa ja rajoitteensa voivat olla hyvin erilaisia ja yksilöllisiä. Yhdelle riittävä saavutettavuuden kokemus ei kuitenkaan välttämättä ole riittävä kaikille (Celia, n.d.). Saavutettavuuden edistäminen onkin osa lainsäädäntöä. Laissa saavutettavuus näkyy erityisesti julkisen hallinnon digitaalisten palveluiden kehittämistä. Saavutettavuuden kehittämistä säätelee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2016/2102), julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Direktiivi astui voimaan vuonna 2016. Direktiivi käsittelee saavutettavuuden toteutumisen valvomista sekä verkkopalveluiden minimitason toteutumista saavutettavuuden näkökulmasta. Saavutettavuusdirektiivin tarkoituksena on muun muassa luoda yhdenmukaiset vaatimukset julkisen sektorin digitaalisten palveluiden saatavuudelle Euroopassa ja parantaa ihmisten mahdollisuuksia toimia tasavaltaisesti digitaalisessa yhteiskunnassa. Suomessa direktiivin kautta laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta ja saavutettavuusvaatimusten soveltaminen tulivat voimaan vuonna 2019 (Valtiovarainministeriö, n.d.)

2.3.2 Saavutettavuuden muodot

Saavutettavuudella on erilaisia muotoja. Saavutettavuus voi esimerkiksi näkyä sosiaalisena, fyysisenä tai kognitiivisena saavutettavuutena. Sosiaalisesta saavutettavuudesta puhuttaessa tarkoitetaan usein erilaisista asenteista ihmisten moninaisuutta kohtaan, syrjimättömyydestä ja yhdenvertaisuudesta. Hyvä sosiaalinen saavutettavuus näkyy arvostavana kohtaamisena ihmisten välillä niin erilaisissa palveluissa kuin jokapäiväisessä kohtaamisessakin. Sosiaaliseen saavutettavuuteen liitetään myös mahdollisuudet osallistua erilaisilla yhteiskunnan osa-alueilla ja toimia näillä alueilla. Tällaisia osa-alueita ovat esimerkiksi työpaikat, erilaisissa oppilaitokset sekä osallistuminen poliittiseen päätöksentekoon (Invalidiliitto, n.d.)

Fyysinen saavutettavuus tunnetaan useimmiten esteettömyytenä. Esteettömyys on termi, joka esiintyy usein saavutettavuuden kanssa. Esteettömyys tarkoittaa monenlaisten ihmisten huomioon ottamista erilaisissa fyysisissä ympäristöissä ja niiden suunnitteluissa ja toteutuksissa (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos n.d.) Vaikka termejä saavutettavuus ja esteettömyys käytetään usein samassa kontekstissa tai samaa tarkoittavina sanoina ovat ne kuitenkin toisistaan eroavia termejä. Saavutettavuus liitetään useimmiten tiedonsaantiin ja erilaisiin verkkopalveluihin, kun taas esteettömyys liitetään fyysiseen ympäristöön ja ympäristön tuomiin erilaisiin haasteisiin. Molemmat termit pyrkivät silti yhdenvertaisuuden parantamiseksi ja edistämiseksi erilaisille ihmisille, erilaisissa tilanteissa ja eri muodoissa (Celia, n.d.)

Kognitiivisella saavutettavuudella viitataan tiedonkäsittelyn ja tiedon omaksumisen helpottamiseen ja parantamiseen käytettävän kielen keinoin. Tarkoituksena on muotoilla erilaisia tietosisältöjä niin, että ne ovat mahdollisimman saavutettavia ja mahdollisimman monelle ymmärrettävässä muodossa. Esimerkiksi selkokieltä käytetään usein kognitiivisen saavuttamisessa parantamisessa. Selkokielellä tarkoitetaan kielen muotoa, jossa kielen erilaista sisältöä, sanastoa ja rakenteita muokataan helpommin ymmärrettäväksi ja yksinkertaisemmaksi. Selkokieltä Suomessa tarvitsee noin 650 000–750 000 ihmistä mutta myös monet muut voivat hyötyä selkokielen käytöstä. Selkokielestä hyötyvät esimerkiksi lapset ja nuoret, maahanmuuttajat, kehitysvammaiset ja muistisairaat (Mikkonen, S. 2019.)

Myös kasvava monikielinen ympäristö luo uusia haasteita kognitiivisen ja kielellisen saavutettavuuden kehittämisessä erilaisille palveluille. Suomen väestö monimuotoistuu ja muuttuu kielellisesti ja kulttuurisesti. Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuonna 2015 Suomessa asui 339 925 ulkomaalaistaustaista henkilöä. Tämä vastaa 6,2 prosenttia Suomen väestöstä. Myös ulkomaalaistaustaisen väestön tulisi olla mahdollisuus saada tietoa palveluista. Palveluiden saavutettavuuden lisääminen edistämällä kielen helppoa ymmärtämistä ja mahdollistamalla kielen automaattinen kääntäminen onkin tärkeää niin saavutettavuuden sekä palveluiden helpomman käytettävyyden kannalta (Alinikula ym., 2017, kohta 2. Mitä on saavutettavuus, mitä sillä saavutetaan ja ketkä siitä hyötyvät.)

2.3.3 Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus ammattikorkeakoulussa

Suomessa kaikenlainen koulutus pyritään takaamaan ja toteuttamaan kaikille yhdenvertaisesti riippumatta henkilön taustasta tai varallisuudesta. Erilaisten palveluiden ja koulutuksen tulee olla kaikille saatavilla ja toteutua tasa-arvoisesti ja tasalaatuisesti. Myös korkeakoulutuksen tulee olla saavutettavaa kaikille. Jokaisen opiskelijan ja henkilökunnan jäsenen tulisi voida tuntea osallisuutta ja yhdenvertaisuutta korkeakoulussa elämäntilanteeseen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin katsomatta. Korkeakouluissa tulee myös kehittää fyysisiä tiloja, opetusmenetelmiä, sähköisiä järjestelmiä sekä asenteita erityisesti vähemmistöjä ja aliedustettuja ryhmiä kohtaan parantaakseen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta kaikille opiskelijoille ja henkilökunnalle. Vastavaan laaja-alaisen saavutettavuuden takaamiseksi edellytetään erilaisten toimijoiden monialaista yhteistyötä (Kosunen, 2021, s.12.)

Vuosina 2020–2021 Opetus- ja kulttuuriministeriö valmisteli korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelman hallitusohjelman mukaisesti. Korkeakoulujen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumista tarkasteltiin selvitystyössä. Selvitystyössä huomioitiin muun muassa sukupuolen, kielen, perhetaustan ja aliedustettujen korkeakouluissa opiskelevien ryhmien näkökulmista. Erilaisia ratkaisumahdollisuuksia sekä mahdollisia ongelmia ja esteitä yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tarkasteltiin toimintatavoitteisten henkilöiden, erilaisten oppijoiden, ulkomaalaistaustaisten henkilöiden ja maahanmuuttajien, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen, romanien ja saamelaiden näkökulmasta. Selvityksen myötä 2021 kesäkuussa julkaistiin korkeakoulutuksen ja korkeakoulun saavutettavuussuunnitelma. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, n.d.a.)

Korkeakoulujen saavutettavuussuunnitelman tavoitteiden mukaan korkeakoulut ovat velvoitettuja edistämään saavutettavuutta aktiivisesti osana strategiaansa. Saavutettavuuden toteutumista tarkastellaan ja arvioidaan myös säännöllisesti osana korkeakoulun omaa laatujärjestelmää. Saavutettavuuden kehittämiseksi korkeakoulun tulee toteuttaa tilannekartoitus saavutettavuudesta ja saavutettavuussuunnitelman sisältämien tavoitteiden toteutumisesta. Myös mahdolliset toimenpiteet saavutettavuuden edistämiseksi tulee ottaa huomioon. (Kosunen, 2021, s.198.) Saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden kehittämiseksi tulee mahdollistaa kaikkien korkeakoulun jäsenten, niin opiskelijoiden kuin henkilöstön, osallistaminen erilaisten kehitystä edistävien keinojen

suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Opiskelijoiden ja henkilöstön tulee myös voida ilmoittaa erilaisista ongelmista ja heillä tulee olla mahdollisuus hakea ja saada apua tarvittaessa. (Kosunen, 2021, s.137.)

Korkeakouluissa toimii laaja ja moninainen ihmisjoukko, ja he kaikki ovat erilaisia yksilöitä. Korkeakoulun opettaja voikin siis kohdata työssään monenlaisia opiskelijoita, joilla on erilaisia haasteita. Nämä haasteet voivat olla näkyviä haasteita esimerkiksi fyysiset vammat, joissa opiskelija saattaa tarvita apuvälinettä. Haasteet eivät aina ole huomattavissa fyysisesti ulospäin. Tällaisia haasteita voivat esimerkiksi olla mielenterveysongelmat, neuropsykologiset rajoitteet luku- ja kirjoitusvaikeudet tai sosiaalisten tilanteiden jännittäminen (Kosunen, 2021, s.20.)

Saavutettavuuden ja esteettömyyden parantamiseksi korkeakoulun opettajien tuleekin saada tarvittaessa koulutusta erilaisten oppijoiden kohtaamiseen ja monipuolisten opetusmenetelmien ja opetusjärjestelyiden toteuttamiseksi tarpeiden mukaisesti. Opettajilla ja muulla henkilöstöllä tulee myös olla mahdollisuus saada koulutusta yhdenvertaisuusteemoista. Henkilöstön tulisi huomioida vähemmistöryhmien erityistarpeet tulisi huomioida ohjauksessa. Esimerkiksi maahanmuuttaja taustaisten opiskelijoiden mahdolliset kieliongelmat tulee huomioida opetuksessa ja arvioinnissa (Kosunen, 2021, s.65–66.)

Satakunnan ammattikorkeakoulu haluaa myös edistää ja taata opiskelijoiden välisen yhdenvertaisuuden sekä tasa-arvon toteutumisen. Tätä varten ammattikorkeakoulussa on suunniteltu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jota Satakunnan ammattikorkeakoulu sitoutuu noudattamaan. Suunnitelma on kehitetty yhdessä henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Korkeakoulun opiskelijoiden hyvinvointiryhmä arvioi suunnitelman toteutumista vuosittain (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.b.)

3 OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSOSA

3.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Keväällä 2021 Satakunnan ammattikorkeakoululle valmistui opinnäytetyö, jonka aiheena oli Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokema seurusteluväkivalta. Opinnäytetyön toteutti Eeva-Maria Tuominen. (Tuominen, 2021). Tämän opinnäytetyön kohderyhmänä olivat vain suomenkieliset opiskelijat.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää laajemmin niin suomenkielisten opiskelijoiden kokemuksia kuin kansainvälistenkin opiskelijoiden kokemuksia aiheesta. Tämän vuoksi opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus toteutetaan niin suomenkielisenä kuin englanninkielisenä. Tarkoituksena on myös tuoda esiin esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmia opinnäytetyöhön ja tuoda niiden tärkeyttä esille. Tärkeää opinnäytetyössä onkin huomioida myös muut ammattikorkeakoulun opiskelijat, joille alkuperäiseen kyselyyn vastaaminen ei ollut mahdollista tai se oli haasteellista eli tässä tapauksessa kansainväliset opiskelijat.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa lisää tietoa ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksista seurusteluväkivallasta. Tietoa halutaan muun muassa siitä ovatko opiskelijat kokeneet tai kohdanneet seurusteluväkivaltaa, tietävätkö he mistä seurusteluväkivaltaan saa apua ja miten opiskelijoiden mielestä seurusteluväkivaltaan voitaisiin puuttua. Tutkimuksella haetaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Ovatko ammattikorkeakoulun opiskelijat kokeneet seurusteluväkivaltaa?
2. Missä muodoissa seurusteluväkivaltaa on koettu?
3. Miten ammattikorkeakoulu voisi ehkäistä ja puuttua seurusteluväkivaltaan ja lisätä opiskelijoiden hyvinvointia?

3.2 Opinnäytetyön tilaaja

Opinnäytetyön tilaajana toimii Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskeluhyvinvointiryhmä ja hyvinvoinnin kehittämisryhmä sekä esteettömyys- ja

saavutettavuuskehittämisryhmä. Satakunnan ammattikorkeakoulun 2030 strategian mukaan SAMK on hyvinvoiva ja osaava korkeakoulu yhteisö. Korkeakoulu yhteisön kuvataan olevan ammattikorkeakoulun elinehto ja kaikilla yhteisön jäsenillä on vastuu yhteisön hyvinvoinnista ja menestyksestä. Yhteisön jäsenten tulee siis toimia innostavasti ja avoimesti kaikkia kohtaan hyvinvoinnin ja menestyksen takaamiseksi. Myös hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen on korkeakoulun pitkäjänteinen tavoite. (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.c.)

3.3 Kohderyhmä

Kohderyhmään sisältyvät Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijat. Vuonna 2020 Satakunnan ammattikorkeakoulussa oli kaiken kaikkiaan 6171 tutkinto-opiskelijaa. Järjestettävistä koulutuksista suomenkielisiä oli 26 ja englanninkielisiä 14 (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.d). Myös kansainvälisen koulutuksen piiriin kuuluvien opiskelijoiden kokemukset seurusteluväkivallasta ja heidän näkemyksensä ammattikorkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan on tärkeää ottaa huomioon ja samalla edistetään korkeakoulun saavutettavuutta. Kokonaisuudessaan opinnäytetyössä pyritään huomioimaan parhaiden mahdollisuuksien mukaan niin suomenkieliset opiskelijat sekä kansainväliset opiskelijat. Kohderyhmään kuuluvat miehet, naiset sekä muun sukupuoliset.

3.4 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön tiedonkeruu toteutetaan kyselytutkimuksena. Kyselytutkimuksessa kysymysten ja erilaisten kyselylomakkeiden avulla kerätään tietoa ja tarkastellaan erilaisia teemoja. Kyselytutkimusta voidaan hyödyntää niin yhteiskuntatieteellisissä teemoissa kuin mielipide- ja palautekyselyiden teemoissa tarkasteltaessa (Vehkalahti, 2019, s.11–12.) Kyselytutkimuksessa hyödynnetään sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tiedonkeruumenetelmää ja kyselytutkimuksessa käytetään sekä määrällisiä, että laadullisia kysymyksiä.

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimusmenetelmässä vastataan kysymyksiin kuten mikä? Missä? Kuinka usein? Kvantitatiivista menetelmää käyttäessä selvitetään lukumääriin liittyviä kysymyksiä ja tutkittavia aiheita kuvataan numeerisesti.

Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä auttaa selvittämään olemassa olevaa tilannetta mutta se ei selvitä riittävän laajasti tutkittavan aiheen syitä (Heikkilä, 2014.) Kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä kiinnostuksen kohteena on erilaisten asioiden luokittelu, vertailu ja syy- ja seuraussuhteiden selittäminen (Koppa Jyväskylän yliopisto, n.d.c).

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimusmenetelmässä pyritään vastaamaan kysymyksiin miksi? Millainen? Miten? Kvalitatiivista menetelmää käytettäessä halutaan selvittää tutkimuskohteen käyttäytymistä ja tehtyjen päätösten syitä. Tavoitteena ei ole erilaisten määrien selvittäminen vaan tavoitteena on ymmärtäminen (Heikkilä, 2014.) Kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä tutkimuskohteen laadun, sen erilaisten ominaisuuksien sekä siihen liittyvien merkitysten ymmärtäminen ovat tutkimusmenetelmän kiinnostuksen kohteina (Koppa Jyväskylän yliopisto, n.d.a).

3.5 Tutkimuslupa

Tutkimuslupa ja sopimus opinnäytetyöhön ja tutkimuksen toteuttamiseen on haettu Satakunnan ammattikorkeakoululta. Korkeakoulun opiskelijoihin kohdistuvissa opinnäytetyötutkimuksissa tulee aina hakea lupa tutkimuksen toteuttamiseksi (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.a.) Tämän opinnäytetyön tueksi toteutettavassa tutkimuksessa ei kerätä vastaajien tunnistettavia henkilötietoja kuten nimiä vaan vastaaminen tapahtuu anonyymisti.

3.6 Tutkimustulosten analysointi ja raportointi

Opinnäytetyön kyselytutkimus toteutetaan Satakunnan ammattikorkeakoulun käyttämän sähköisen e-lomakkeen kautta kyselytutkimuksena. E-lomakkeelta vastaukset tallennetaan suoraan Excel-tiedostoon (Excel 2019) myöhempää vastausten analysointia varten. Kyselyn tulokset raportoidaan teemoittain opinnäytetyön tulokset osiossa. Lisäksi opinnäytetyön päätuloksista laaditaan yhteenveto, joka esitellään työn loppuvaiheessa työn tilaajalle (LIITE 1).

3.7 Opinnäytetyön vaiheet ja aikataulu

Taulukossa 1. on kuvattuna opinnäytetyön vaiheet ja suunniteltu aikataulu opinnäytetyön toteutumiselle. Opinnäytetyön aiheen valinta ja tarkentaminen sekä opinnäytetyösuunnitelman laatiminen jakautuvat keväälle 2021 ja jatkuvat 2021 syksyille. Opinnäytetyön tavoitteena on aloittaa rajaamaan teoriapohja ja aloittaa opinnäytetyön teorian kirjoittaminen syksyllä 2021. Opinnäytetyösopimuksen laatiminen ja eettisen tutkimusluvan hakeminen tapahtuvat myös syksyllä 2021. Opinnäytetyöhön sisältyvän kyselytutkimuksen saavutettavuutta kehitetään ajoitetaan 2021 syksyille ja 2022 keväälle, jotta kyselytutkimus pystyttäisiin kokoamaan hyvissä ajoin ennen sen suunniteltua lähettämistä. Kyselytutkimus on tavoitteena saada lähetettyä viimeistään vuoden 2022 keväällä. Kyselyn tulosten läpi käyminen ja analysointi on suunniteltu tapahtuvan loppukevällä 2022. Opinnäytetyön viimeisteleminen ja raportin kirjoittaminen tapahtuu syksyllä 2022 ja opinnäytetyö on tarkoitus valmistua viimeistään loppusyksyllä 2022. Aikataulu ja opinnäytetyön eteneminen on kuvattu alla olevassa taulukossa (taulukko 1.)

Taulukko 1. Aikataulu opinnäytetyön etenemisestä

Opinnäytetyön vaiheet	Aikataulu
Aiheen valinta ja opinnäytetyösuunnitelman laatiminen	Kevät 2021- syksy 2021
Opinnäytetyön teorian kirjoittaminen	Syksy 2021 alkaen
Opinnäytetyösopimuksen laatiminen ja eettinen tutkimuslupahakemus	Syksy 2021
Tutkimuksen saavutettavuuden kehittäminen	Syksy 2021- kevät 2022
Tutkimuksen lähettäminen opiskelijoille	Kevät 2022
Tutkimuksen tulosten analysointi	Kevät 2022
Opinnäytetyön raportointi	Syksy 2022
Valmis opinnäytetyö ja kypsyyinäyte	Syksy 2022

4 OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUKSEN TULOKSET

4.1 Kyselytutkimuksen toteutus

Kyselyn pohjana käytettiin Eeva-Maria Tuomisen vuonna 2021 toteutetun tutkimuksen kysymyksiä (Tuominen, 2021). Kysymykset käsittelevät muun muassa ovatko opiskelijat kokeneet seurusteluväkivaltaa, minkälaista väkivaltaa he ovat mahdollisesti joutuneet kokemaan, ovatko he saaneet apua sekä voisiko heidän mielestään ammattikorkeakoulu puuttua tai ehkäistä seurusteluväkivaltaa. Kyselyn saavutettavuuden parantamiseksi, tasa-arvoisten mahdollisuuksien takaamiseksi ja mahdollisimman monen opiskelijan saavuttamiseksi, kyselytutkimus toteutettiin tällä kertaa niin suomen kielellä kuin englannin kielellä. Kyselytutkimus toteutetaan sähköisesti Satakunnan ammattikorkeakoulun e-lomakkeella. Kysely lähetettiin ammattikorkeakoulun opiskelijoille sisäisen viestinnän kautta. Kysely julkaistiin 31.3.2022 ja kysely oli avoinna opiskelijoille 24.4.2022 asti.

4.2 Tutkimukseen vastanneiden taustatiedot

Kyselytutkimuksen kohderyhmänä olivat kaikki Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijat. Kyselyt jaettiin suomenkieliseen versioon sekä englanninkieliseen versioon. Tutkimuksen kohderyhmästä kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 141 henkilöä. Suomenkieliseen kyselyyn heistä vastasi yhteensä 132 henkilöä ja englanninkieliseen kyselyyn vastasi 9 henkilöä.

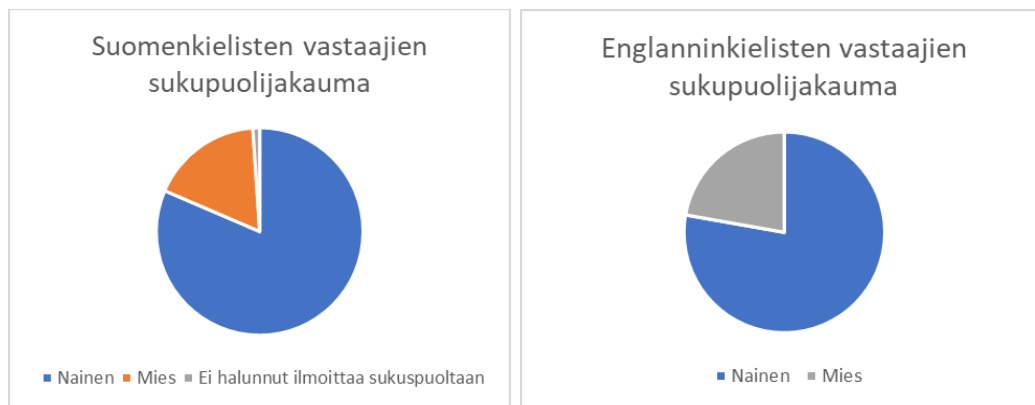
Kyselyn taustatiedoissa tarkasteltiin vastaajien sukupuolta sekä ikää. Sukupuolta koskevassa kysymyksessä vastausvaihtoehtoina olivat nainen, mies, muu tai en halua sanoa. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 82 % (n=107) oli naisia, 17 % (n=23) oli miehiä ja 1 % (n=2) ei halunnut ilmoittaa kyselyssä sukupuoltaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastasi naisia 78 % (n=7) ja miehiä 22 % (n=2). Suomenkielisen kyselyn vastaajista 18–20-vuotiaita oli 11 % (n=15), 21–25-vuotiaita oli 46 % (n=60), 25–30-vuotiaita oli 16 % (n=21), 31–35-vuotiaita oli 10 % (n=13) ja yli 35-vuotiaita oli 17 % (n=23). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 33 % (n=3) oli iältään 21–25-vuotiaita, 22 % (n=2) oli iältään 31–35-vuotiaita ja 45 % (n=4) oli iältään yli 35-vuotiaita.

4.3 Kyselytutkimuksen tulokset teemoittain

Seurusteluväkivallan kokemukset

Tutkimuksessa tarkasteltiin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluväkivallasta. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista opiskelijoista 58 % (n=76) oli kokenut seurusteluväkivaltaa. Vastaaajista 42 % (n=56) ei ollut kokenut seurusteluväkivaltaa. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 11 % (n=1) oli kokenut seurusteluväkivaltaa. Vastanneista 89 % (n=8) ei ollut kokenut seurusteluväkivaltaa.

Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista naisista 64 % (n=68) oli kokenut seurusteluväkivaltaa, kyselyyn vastanneista miehistä 26 % (n=6) oli kokenut seurusteluväkivaltaa ja vastaajista, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan 100 % (n=2) oli kokenut seurusteluväkivaltaa. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista miehistä 50 % (n=2) oli kokenut seurusteluväkivaltaa ja vastanneista naisista 100 % (n=7) ei ollut kokenut seurusteluväkivaltaa.

Kuvio 1. Seurusteluväkivaltaa kokeneet.

Tutkimuksessa tarkasteltiin koettuja väkivallan muotoja. Kyselyn valmiita vastausvaihtoehtoja väkivallan muodoista olivat lyöminen, potkiminen, läimäiseminen, kuristaminen, uhkaaminen kasvotusten ja/tai viestein, liikkumisen estäminen, kiinniottaminen ja/tai töniminen, tavaroilla heittäminen, pakottaminen ja/tai painostaminen seksuaaliseen tekoon, solvaaminen, haukkuminen ja/tai halveksuminen, rahavarojen tarkkaileminen ja/tai määrääminen, halveksiminen ja/tai uskonnon kyseenalaistaminen

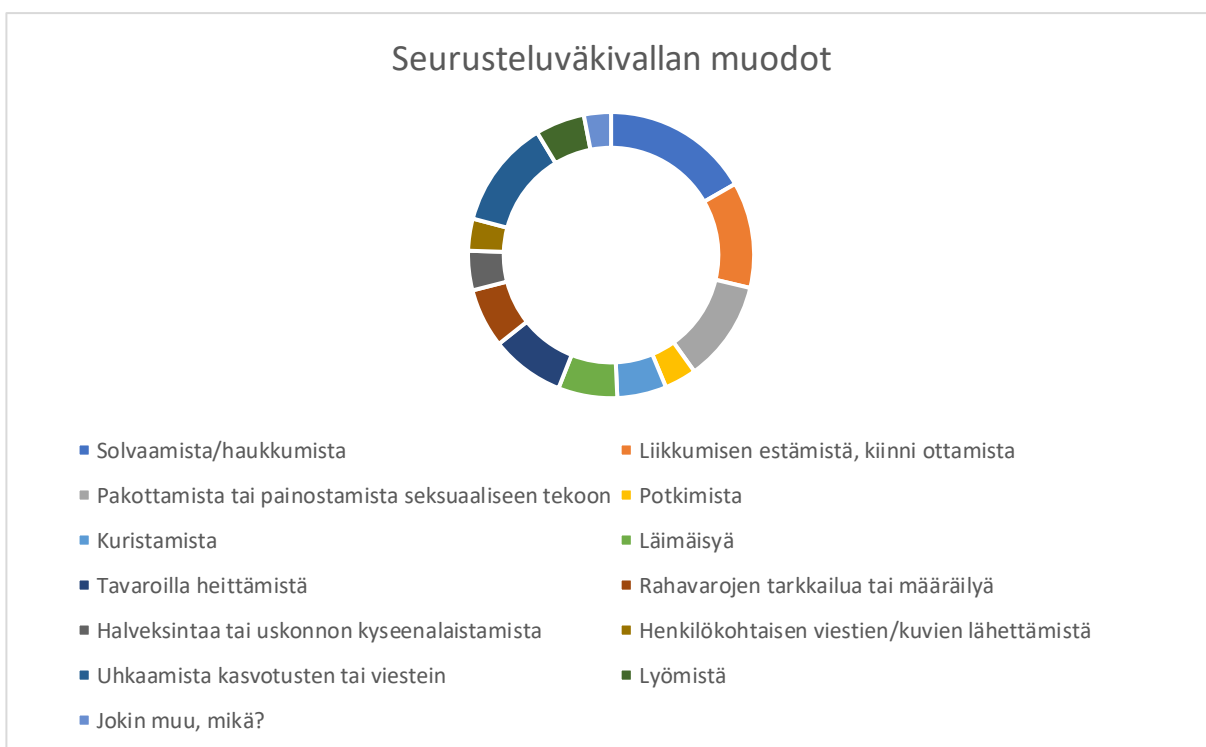
sekä henkilökohtaisten viestien ja/tai kuvien lähettämistä eteenpäin muille osapuolille ilman lupaa.

Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista lyömistä oli kokenut 26 % (n=20), potkimista 17 % (n=13), läimäisyä 32 % (n=24), kuristamista 26 % (n=20), uhkaamista kasvotusten ja/tai viestein 58 % (n=44), liikkumisen estämistä, kiinni ottamista ja/tai tönimistä 57 % (n=43), tavaroilla heittämistä 39 % (n=30), pakottamista ja/tai painostusta seksuaaliseen tekoon 54 % (n=41), solvaamista, haukkumista ja/tai halveksumista 78 % (n=59), rahavarojen tarkkailua ja/tai määräilyä 32 % (n=24), halveksuntaa ja/tai uskonnon kyseenalaistamista 21 % (n=16), henkilökohtaisten viestien ja/tai kuvien lähettämistä eteenpäin ilman lupaa 17 % (n=13). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) oli kokenut solvaamista, haukkumista ja/tai halveksumista. Englanninkielisessä kyselyssä ei ilmennyt muita koettuja väkivallan muotoja.

Vastaajilla oli myös mahdollista vastata avoimeen kohtaan kokemuksistaan, mikäli koettua väkivallan muoto ei löytynyt kyselyn valmiista vaihtoehdoista. Jotain muuta väkivaltaa kokeneita oli 14 % (n=11). Muita koettuja väkivallan muotoja olivat huuhtaminen, ulos heittämisellä uhkaaminen yöllä, kiristäminen, itsemurhalla uhkaaminen, alistaminen, ampuma-aseella uhkaaminen, liikkumisen ja muiden ihmisten tapaamisen rajoittaminen, lukitseminen sisälle ja ulospääsyn estäminen, kurkun viiltämisellä uhkaaminen, arkisten tekojen rajoittaminen, perättömien asioiden keksiminen ja niistä syyttäminen sekä taloudellinen hyväksikäyttö.

Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista lyömistä kokeneista vastaajista naisia oli 80 % (n=16), miehiä 15 % (n=3) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 5 % (n=1). Potkimista kokeneista vastaajista naisia oli 85 % (n=11) ja miehiä 15 % (n=2). Läimäisyä kokeneista vastaajista naisia oli 83 % (n=20) ja miehiä 17 % (n=4). Kuristamista kokeneista vastaajista naisia oli 95 % (n=19) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 5 % (n=1). Uhkaamista kasvotusten ja/tai viestein kokeneista vastaajista naisia oli 96 % (n=42), miehiä 2 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 2 % (n=1). Liikkumisen estämistä, kiinni ottamista ja/tai tönimistä kokeneista vastaajista oli naisia 65 % (n=41), miehiä 2 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 2 % (n=1). Tavaroilla heittämistä kokeneista vastaajista oli naisia 90 % (n=27) ja miehiä 10 % (n=3). Pakottamista ja/tai

painostusta seksuaaliseen tekoon kokeneista vastaajista oli naisia 96 % (n=39), miehiä 2 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 2 % (n=1). Solvaamista, haukkumista ja/tai halveksumista kokeneista vastaajista oli naisia 88 % (n=52), miehiä 9 % (n=5) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 3 % (n=2). Rahavarojen tarkkailua ja/tai määräilyä kokeneista vastaajista oli naisia 92 % (n=22) ja miehiä 8 % (n=2). Halveksuntaa ja/tai uskonnon kyseenalaistamista kokeneista vastaajista oli naisia 81 % (n=13), miehiä 6 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 13 % (n=2). Henkilökohtaisten viestien ja/tai kuvien lähettämistä eteenpäin ilman lupaa kokeneista vastaajista oli naisia 86 % (n=11), miehiä 7 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 7 % (n=1). Avoimia vastauksia oli naisilla 91 % (n=10) ja vastaajilla, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan 9 % (n=1). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista solvaamista, haukkumista ja/tai halveksumista kokeneista vastaajista 100 % (n=1) oli miehiä.

Taulukko 2. Väkivallan muodot.

Seurusteluväkivallan tapahtumipaikka

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös seurusteluväkivallan teon tapahtumapaikkaa. Vastausvaihtoehtoja olivat kotona, ulkona, koulussa ja ystävien luona. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 96 % (n=73) oli kokenut väkivaltaa kotonaan, 41 % (n=31) oli

kokenut väkivaltaa ulkona, 8 % (n=6) oli kokenut väkivaltaa koulussa ja 16 % (n=12) oli kokenut väkivaltaa ystävien luona. Vastaajilla oli myös mahdollista vastata avoimeen kohtaan, mikäli väkivallan teko tapahtui jossain muualla kuin valmiiksi ehdotetuissa paikoissa. Vastaajista väkivaltaa oli kokenut jossain muualla 9 % (n=7). Muualla tapahtunutta väkivaltaa tapahtui muun muassa kaupassa, kumppanin luona ja autossa. Väkivaltaa tapahtui myös puhelinten välityksellä. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) oli kokenut väkivaltaa kotonaan. Muita väkivallan teon tapahtumapaikkoja ei ilmennyt englanninkielisissä vastauksissa.

Suomenkieliseen kyselyyn osaa ottaneista väkivaltaa kotona kokeneista vastaajista naisia oli 89 % (n=65), miehiä 8 % (n=6) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan oli 3 % (n=2). Koulussa väkivaltaa kokeneista vastaajista oli naisia 97 % (n=30) ja miehiä 3 % (n=1). Koulussa väkivaltaa kokeneista vastaajista naisia oli 100 % (n=6). Ystävien luona väkivaltaa kokeneista vastaajista oli naisia 92 % (n=11) ja miehiä 8 % (n=1). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista kotonaan väkivaltaa kokeneista miehiä oli 100 % (n=1).

Seurusteluväkivallasta kertominen muille

Tutkimuksessa tarkasteltiin, olivatko seurusteluväkivaltaa kokeneet kertoneet muille tapahtuneesta väkivallasta. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista seurusteluväkivaltaa kokeneista 76 % (n=58) oli kertonut tapahtuneesta jollekin muulle. Väkivaltaa kokeneista 24 % (n=18) ei ollut kertonut kenellekään tapahtuneesta. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista vastaajista 100 % (n=1) ei kertonut tapahtuneesta väkivallasta muille.

Koetusta seurusteluväkivallasta kertoneista suomenkieliseen kyselyyn vastanneista naisia oli 93 % (n=54) ja miehiä 7 % (n=4). Vastaajista, jotka eivät olleet kertoneet kenellekään koetusta väkivallasta naisia oli 78 % (n=14), miehiä oli 11 % (n=2) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan oli 11 % (n=2). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka eivät kertoneet kenellekään tapahtuneesta oli miehiä 100 % (n=1).

Vastaajilla oli mahdollisuus kertoa avoimessa kohdassa, kenelle he olivat kertoneet tapahtuneesta väkivallasta. Tapahtuneesta oli muun muassa kerrottu ystäville,

terapeutille, nykyiselle puolisolle, sosiaalityöntekijöille, sisaruksille, vanhemmille, muille lähimmäisille, turvakodille, psykologille, poliisille, terveydenhoitajalle sekä terapeutille.

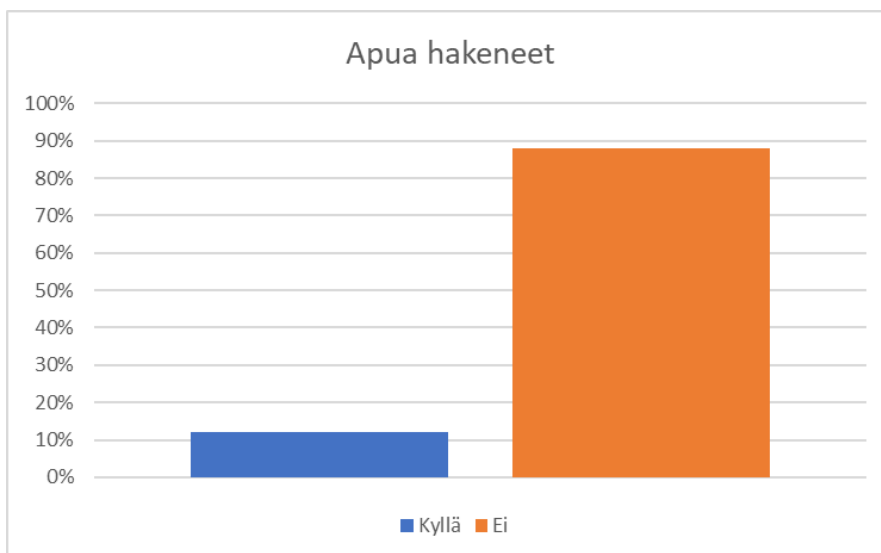
Seurusteluväkivallan huomaaminen

Tutkimuksessa tarkasteltiin, oliko joku ulkopuolinen mahdollisesti huomannut vastaajien kokeman väkivallan. Suomenkieliseen kyselyyn osallistuneista seurusteluväkivaltaa kokeneista vastaajista 41 % (n=31) ilmoitti, että joku oli huomannut tapahtuneen väkivallan, 35 % (n=27) ilmoitti, ettei kukaan ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa ja 24 % (n=18) ilmoitti, etteivät he tieneet oliko joku nähnyt tapahtunutta väkivaltaa. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) vastasi, ettei kukaan ulkopuolinen ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa.

Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka ilmoittivat, että joku oli huomannut tapahtuneen väkivallan, oli naisia 97 % (n=30) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan oli 3 % (n=1). Vastaajista, joiden mukaan kukaan ei ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa oli naisia 89 % (n=24), miehiä oli 7 % (n=2) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan oli 4 % (n=1). Vastaajista, jotka eivät tieneet oliko joku huomannut tapahtuneen väkivallan, oli naisia 78 % (n=14) ja miehiä 22 % (n=4). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka ilmoittivat, ettei kukaan ulkopuolinen ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa oli miehiä 100 % (n=1).

Seurusteluväkivaltaan avun saaminen

Tutkimuksessa tarkasteltiin, olivatko seurusteluväkivaltaa kokeneet opiskelijat hakenneet apua kokemaansa väkivaltaan. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 12 % (n=9) haki apua kokemaansa väkivaltaan. Vastaajista 88 % (n=67) ei hakenut apua kokemaansa väkivaltaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) ei hakenut apua. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka hakivat apua kokemaansa väkivaltaan, oli naisia 100 % (n=9). Vastaajista, jotka eivät hakeneet apua kokemaansa väkivaltaan, oli naisia 88 % (n=59), miehiä oli 9 % (n=6) ja vastaajia, jotka eivät halunneet kertoa sukupuoltaan oli 3 % (n=2). Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka eivät hakeneet apua oli miehiä 100 % (n=1).

Kuvio 3. Avun hakeminen.

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös mistä apua hakeneet vastaajat hakivat apua. Kyselyn valmiita vastausvaihtoehtoja olivat terveydenhoitaja, turvakoti, poliisi, sosiaalityö, neuvonta chat, auttava puhelin sekä opettajatutor. Vastanneista 33 % (n=3) haki apua terveydenhoitajalta, 11 % (n=1) haki apua turvakodista, 22 % (n=2) haki apua poliisilta, 11 % (n=1) haki apua sosiaalityöstä ja 11 % (n=1) haki apua neuvonta chat-palvelusta. Vastaajilla oli mahdollisuus kertoa avoimessa kohdassa muista tahoista tai paikoista, joista he hakivat apua. Vastaajat hakivat apua muun muassa kriisikeskuksesta, rikosuhripäivystyksestä, psykoterapiasta, ystäviltä sekä perheeltä. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista kukaan ei hakenut apua.

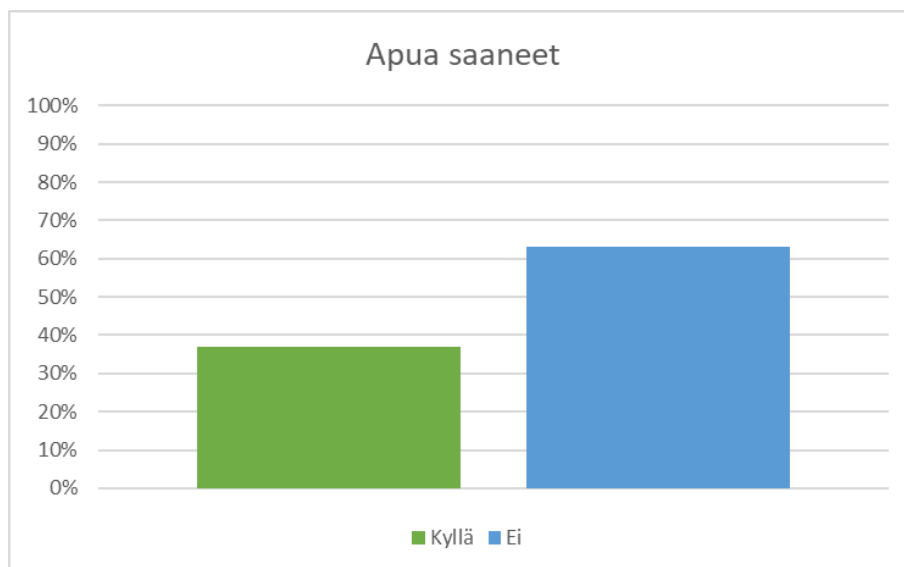
Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää, miksi osa vastaajista, jotka olivat kokeneet väkivaltaa eivät hakeneet apua. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 27 % (n=18) ei uskaltanut, 28 % (n=19) ei tiennyt mistä hakea apua, 30 % (n=20) ei osannut ja 34 % (n=23) ei hakenut apua häpeän tunteen takia. Vastaajilla oli myös mahdollisuus vastata avoimeen kohtaan, mikäli sopivaa valmista vastausvaihtoehtoa ei löytynyt kyselystä. Suomenkielisen kyselyn vastaajista 39 % (n=26) vastasi avoimeen kohtaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) oli vastannut avoimeen kohtaan.

Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista, jotka eivät uskaltaneet hakea apua 88 % (n=16) oli naisia, miehiä 6 % (n=1) ja vastaajia, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan 6 % (n=1). Vastaajista, jotka eivät tiensivät mistä hakea apua oli naisia 100 %

(n=19). Vastaajista, jotka eivät osanneet hakea apua oli naisia 95 % (n=19) ja miehiä 5 % (n=1). Niistä vastaajista, jotka eivät hakeneet apua häpeän tunteen takia oli 92 % (n=21) naisia, 4 % (n=1) miehiä ja vastaajia, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan 4 % (n=1)

Avoimia vastauksia olivat muun muassa: ”En tajunnut asiaa silloin”, ” En kokenut tarpeelliseksi”, ” En tuolloin ymmärtänyt, että tarvitsen apua. Kuvittelin tilanteen olevan normaali”, ” Mies ei voi saada apua, sitä vähätellään, enkä kokenut myöskään tarpeelliseksi”, ” En kokenut väkivallan olevan tarpeeksi voimakasta avun hakemiseen”, ” En ymmärtänyt sen olevan henkistä väkivaltaa, kun vasta eron jälkeen”, ” Ajattelin ettei se ole niin vakavaa”, ” En kokenut silloin syyn olevan tarpeeksi hyvä”, ” Koin, että selviän yksin”, ” Koin suhteen silloin normaaliksi”, ” En halunnut ongelmia tekijälle” ”Olin huolissani lapsistani”

Tutkimuksessa selvitettiin myös, olivatko seurusteluväkivaltaa kokeneet saaneet apua ja mistä paikoista tai miltä tahoilta apua oli saatu. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista seurusteluväkivaltaa kokeneista apua sai 37 % (n=16). Seurusteluväkivaltaa kokeneista apua eivät saaneet 63 % (n=27). Apua saaneista 94 % (n=15) oli naisia ja 6 % (n=1) miehiä. Niistä, jotka eivät saaneet apua oli 82 % (n=22) naisia, miehiä 11 % (n=3) ja vastaajista, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan 7 % (n=2) eivät saaneet apua. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % (n=1) ei saanut apua.

Kuvio 4. Apua saaneet.

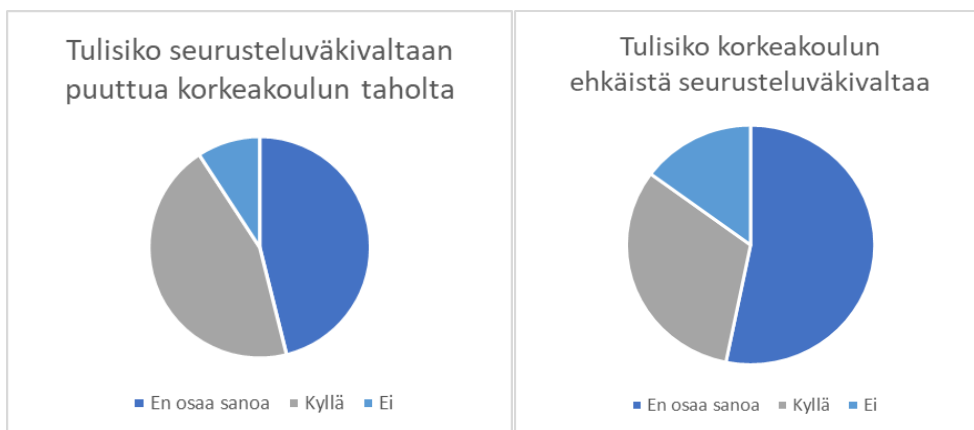
Ne vastaajat, jotka olivat saaneet apua kokemaansa, saivat kertoa omin sanoin siitä, minkälaista apua he olivat saaneet. Saatuja avunmuotoja olivat keskusteluapu psykologilta, tukea lähimmäisiltä ja ystäviltä, vertaistukea, terapiaa, apua rikosuhripäivityksen tukihenkilöltä sekä apua terveydenhoitajalta.

Opiskelijoiden kokemukset korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan ja sen ehkäisemisestä

Tutkimuksen tarkoituksena oli myös selvittää tulisiko opiskelijoiden mielestä seurusteluväkivaltaan puuttua tai tulisiko sitä ehkäistä korkeakoulun taholta ja millä tavoin puuttumista ja ehkäisemistä voitaisiin toteuttaa. Jokaiselta kyselyyn vastanneella oli mahdollisuus vastata näihin kysymyksiin. Vastausvaihtoehtoina olivat kyllä, ei ja en osaa sanoa. Lisäksi kaikilla vastaajilla oli mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan avoimiin vastauskohtiin, miten korkeakoulu voisi puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa.

Seurusteluväkivaltaan puuttumista koskevan kysymyksen suomenkielisistä vastaajista 43 % (n=57) koki, että seurusteluväkivaltaan tulisi puuttua korkeakoulun taholta ja 10 % (n=13) vastaajista taas koki, ettei korkeakoulun tulisi puuttua opiskelijoiden kokemaan seurusteluväkivaltaan. Vastaajista 47 % (n=62) ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 67 % (n=6) vastasi myönteisesti. Vastanneista 33 % (n=3) ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan. Kukaan englanninkieliseen kyselyyn vastanneista ei vastannut kieltävästi.

Seurusteluväkivallan ehkäisemiseen liittyvän kysymyksen suomenkieliseen kyselyyn vastaajista 30 % (n=39) koki, että seurusteluväkivaltaa voitaisiin ehkäistä korkeakoulun taholta, 15 % (n=20) vastaajista taas koki, ettei seurusteluväkivaltaa voida ehkäistä korkeakoulun taholta. Vastaajista 55 % (n=73) ei osannut sanoa voisiko korkeakoulu ehkäistä opiskelijoiden kokemaa seurusteluväkivaltaa. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 67 % (n=6) koki korkeakoulun voivan ehkäistä seurusteluväkivaltaa ja 11 % (n=1) koki, ettei korkeakoulu voi ehkäistä seurusteluväkivaltaa. Vastaajista 22 % (n=2) ei osannut sanoa voisiko korkeakoulu ehkäistä seurusteluväkivaltaa.

Kuvio 5. Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen.

Avoimia vastauksia liittyen korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan ja siihen puuttumisesta tuli runsaasti. Vastaukset jakautuivat pitkälti teemoihin, joissa korkeakoulu voisi puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa ja joissa korkeakoulun ei tulisi puuttua seurusteluväkivaltaan tai se olisi hyvin haastavaa. Vastauksissa, joissa koettiin korkeakoulun voivan puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa, kannatettiin tiedon lisäämistä aiheesta sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin parantamista eri keinoin. Seurusteluväkivallan ehkäisemiseen liittyvässä kysymyksessä nousi myös esiin vastauksia, joiden mukaan seurusteluväkivallan ehkäiseminen tulisi alkaa aikaisemmin ja/tai laajemmin yhteiskunnalliselta tasolta.

Avoimet vastaukset on jaettu teemojen mukaisesti taulukoihin. Teemat jakautuvat seurusteluväkivaltaan puuttumisen korkeakoulun taholta tiedon ja tietoisuuden lisäämiseen, hyvinvoinnin lisäämiseen sekä korkeakoulun ei tule puuttua seurusteluväkivaltaan. Seurusteluväkivallan ehkäisemiseen korkeakoulun taholta teemat ovat muutoin samat kuin seurusteluväkivaltaan puuttumisessa, mutta lisänä on teema tarvittavasta yhteiskunnallisesta muutoksesta. Suomenkieliset sekä englanninkieliset vastaukset ovat yhdistetty ja englanninkieliset vastaukset on käännetty suomeksi.

Taulukko 2. Avoimet vastaukset seurusteluväkivaltaan puuttumisesta korkeakoulun taholta.

	Voidaanko seurusteluväkivaltaan puuttua korkeakoulun taholta?
Teema 1: Korkeakoulun taholta voidaan puuttua lisäämällä tietoa ja tietoisuutta	

	<i>”Antamalla opiskelijoille neuvoja, miten ja mistä he voivat hakea apua esimerkiksi tiedotelehtisten tai sähköpostin välityksellä.”</i> <i>”Selittämällä, mitä väkivalta tarkoittaa ja mitä kaikkea voidaan luokitella väkivallaksi.”</i> <i>” Kampanjoimalla siitä, mikä ylipäättään on seurusteluväkivaltaa.”</i> <i>” Tiedottaminen ongelman yleisyydestä ja esiintymismuodoista, seminaarit tms. tapahtumat, joissa käsitellään aiheita, YTHS ja koulun oma henkilöstä voisi myös kertoa enemmän siitä, miten heihin voi olla yhteydessä asian tiimoilta.”</i> <i>”Korkeakoulu voisi mainostaa palvelua, josta saisi apua seurusteluväkivaltaan, jos henkilö itse sellaista kaipaa.”</i> <i>” Antamalla tukea, mainostamalla tukipalveluita, mainostamalla turvataloja, järjestää kampanjapäiviä/viikkoja ja kertoa mikä ei ole ok suhteessa.”</i> <i>” Antaa selkeät neuvot, miten apua olisi mahdollista saada esim. kouluterveydenhuollosta.”</i>
Teema 2: Korkeakoulu voi vaikuttaa opiskelijan hyvinvointia lisäämällä	<i>”Opiskelijoiden tulisi voida kertoa opettajille kokemastaan väkivallasta luottamuksellisesti ja ilman pelkoa.”</i> <i>”Opettajien tai vastaavan vastuuhenkilöiden tulisi olla saatavilla ja valmiina auttamaan avun hakijaa.”</i> <i>”Järjestämällä neuvontaa, jossa opiskelijoilla olisi mahdollisuus puhua aiheesta ja saada tietoa väkivaltaisen käyttäytymisen seurauksista.”</i> <i>”Pyytämällä kaikkia ilmoittamaan mahdollisesta huomastaan väkivallasta.”</i> <i>” Opiskelijahuollon kautta ohjata eteenpäin esimerkiksi keskusteluapuun.”</i>

	<i>”Rohkaisu. Asian käsitteleminen, myös henkisen väkivallan, jotta myös kokija rohkaistuu kertomaan asiasta ja hakemaan apua.”</i> <i>” Myös korkeakouluissa voisi olla paremmin tavoiteltavissa oleva henkilö, joka voisi auttaa ja että opiskelijat tietäisivät mihin ottaisivat yhteyttä.”</i> <i>” Terveystarkastuksia tms., missä asiasta kyseltäisiin ja annettaisiin uhrille mahdollisuus kertoa. Kuitenkin kasvotusten, ei etänä.”</i> <i>” Tarjoamalla apua niin uhrille kuin väkivallan tekijälle, mutta erityisesti väkivallan kokijalle.”</i>
Teema 3: Korkeakoulu ei pysty puuttumaan	<i>” Jollei väkivalta tapahdu koulussa, siihen on vaikea puuttua.”</i> <i>” Seurusteluväkivalta ei mielestäni ole koulun asia vaan kyseisten henkilöiden ja tarvittaessa viranomaisten ja läheisten.”</i> <i>” Korkeakoulun ei tule puuttua oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuneeseen väkivaltaan, mutta sillä tulisi olla valmiudet ohjata väkivaltaa kokenut oikeiden tahojen pariin. Tällaisia tahoja ovat esimerkiksi poliisi ja lääketieteen ammattilaiset.”</i> <i>” Väkivalta toista ihmistä kohtaan on poliisin asia, ja koulun tulisi edistää asian saamista poliisin käsitteelyyn.”</i>

Taulukko 3. Avoimet vastaukset seurusteluväkivallan ehkäisemisestä korkeakoulun taholta

	Voidaanko seurusteluväkivaltaa ehkäistä korkeakoulun taholta?
Teema 1: Korkeakoulun taholta voidaan ehkäistä lisäämällä tietoa ja tietoisuutta	<i>”Puhumalla aiheesta ja osoittamalla tarkemmin paikkoja, joihin voi olla yhteydessä tarvittaessa.”</i>

	<i>”Järjestämällä koulutusta seurusteluväkivallasta ja sen vaikutuksista kaikille osapuolille.”</i> <i>” Tiedon levittäminen, matalan kynnyksen avun tarjoaminen.”</i> <i>” Informoimalla nuoria enemmän aiheen tiimoilta. Ja kannustamaan puhumaan asioista.”</i> <i>” Tiedottaa väkivallan eri muodoista ja painottaa, että jo kiinnipitokin on väkivaltaa.”</i> <i>” Viestiä selkeästi, että on taho, jonka puoleen kääntyä, jos tarvitsee apua.”</i> <i>” Säännöllistä infoa aiheesta.”</i> <i>”Lisäämällä tietoisuutta ja taitoja välttää väkivaltatilanteiden syntyminen.”</i>
Teema 2: Korkeakoulu voi vaikuttaa opiskelijan hyvinvointia lisäämällä	<i>” Matalankynnyksen palveluiden tarjoaminen, itsemääräämisoikeudesta puhuminen.”</i> <i>” Tuoda pakollisia kursseja, joihin kuuluu väkivalta ehkäiseminen sekä miten voidaan auttaa.”</i> <i>”Voitaisiin opettaa kriisitilanteiden hallintaa ja de-eskalointia.”</i> <i>” Esim. terveystarkastuksessa esittää suora kysymys, onko kokenut seurusteluväkivaltaa.”</i> <i>” Vaikeaa varmasti, mutta esim. Tuen tarjoaminen tms. Tuki oppilaat? Tms.”</i> <i>” Avoin keskustelu, kyselyt jne. Nollatoleranssi.”</i> <i>” Tukemalla ja korostamalla ihmisen itsensä hyväksymisen ja rakastamisen tärkeyttä.”</i> <i>” Matalan kynnyksen keskustelumahdollisuus hyvin markkinoituna.”</i>
Teema 3: Korkeakoulu ei pysty ehkäisemään	<i>”Saattaa olla liian myöhäistä. Ehkä mahdollisia uhreja voitaisiin varoittaa riski.”</i>

Teema 4: Ehkäiseminen yhteiskunnallisella muutoksella

” Ehkäisyn kuuluisi alkaa jo yläkoulussa, jossa pitäisi opettaa tasa-arvoisuutta!”

” Tukemalla ja korostamalla ihmisen itsensä hyväksymisen ja rakastamisen tärkeyttä.”

” Puhua asioista avoimesti, lisätä toisten kunnioittamista, ennalta ehkäisemällä.”

” En oikeasti tiedä. Terveen seurustelusuhteen malli pitäisi opettaa jo aikaisemmin.”

5 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli jatkaa Eeva-Maria Tuomisen vuonna 2021 toteuttamaa tutkimusta, jossa tutkittiin Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluväkivallasta (Tuominen, 2021). Tässä opinnäytetyössä tutkittiin lisää opiskelijoiden kokemaa seurusteluväkivaltaa, siihen puuttumista ja sen ehkäisemistä sekä lisätä korkeakoulun saavutettavuutta. Seurusteluväkivallan kokemuksia ja korkeakoulun mahdollisuuksia puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa tutkittiin kyselytutkimuksen keinoin. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat kaikki Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijat. Saavutettavuutta lisättiin kääntämällä kysely englanniksi ja mahdollistamalla myös kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallistuminen tutkimukseen sekä antaa heille mahdollisuus kertoa omista kokemuksistaan sekä ideoistaan, siitä miten korkeakoulu voisi puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa tulevaisuudessa.

5.1 Pohdintaa seurusteluväkivallan kokemuksista

Kyselytutkimukseen osallistui kaiken kaikkiaan 141 opiskelijaa, joista suomenkieliseen kyselyyn vastasi yhteensä 132 (94 %) opiskelijaa ja englanninkieliseen kyselyyn vastasi 9 (6 %) opiskelijaa. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö oli naisia (82 %) mutta vastaajissa oli myös miehiä (17 %) sekä vastaajia, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan (1 %). Myös englanninkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö oli naisia (78 %) mutta kyselyyn vastasi myös miehiä (22 %). Myös Tuomisen vuonna 2020 toteuttamassa opinnäytetyön tutkimuksessa vastaajista enemmistö oli naisia eli noin 74 % kaikista vastaajista (Tuominen, 2020, s.19). Naisten korkea otanta ei kuitenkaan automaattisesti tarkoita, että naiset olisivat seurusteluväkivallan uhreja useammin kuin miehet, tai että miehet aiheuttaisivat seurusteluväkivaltaa naisia enemmän. Seurusteluväkivaltaan liittyvissä tutkimuksissa onkin todettu että, määrällisesti sukupuolten väliset erot väkivallan tekojen aiheuttamisessa eivät olleet merkittäviä (Straus, 2004, s.791–804). Miesten alhaisempi vastausprosentti saattaa johtua monesta syystä esimerkiksi tiedon puutteesta liittyen seurusteluväkivaltaan ja sen muodoista tai he voivat kokea, ettei heitä uskota tai että heidän kokemuksiaan vähätellään. Tutkimuksessa nousseessa avoimessa vastauksessa ” *Mies ei voi saada apua,*

sitä vähätellään.” nousee esiin juuri vähättelyn kokemus. Sukupuolesta riippumatta jokainen väkivallan tapaus tulisi ottaa vakavasti ja siihen tulisi puuttua.

Tutkimuksesta ilmeni, että sekä suomenkieliset- että kansainväliset opiskelijat olivat kokeneet seurusteluväkivaltaa. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista yli puolet (58 %) oli kokenut seurusteluväkivaltaa ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista yksi opiskelija (11 %) oli kokenut seurusteluväkivaltaa. Prosentuaalisesti tutkimuksesta selvinneiden seurusteluväkivallan kokemusten määrät olivat melko korkeat. Väkivallan kokemusten määrä on hyvin huolestuttava. On haastava arvioida koko koulun tasolla, kuinka moni muu on kokenut seurusteluväkivaltaa ja kuinka moni ei ole. Opiskelijat, joilla oli aikaisempia seurusteluväkivallan kokemuksia, saattoivat vastata herkemmin kyselyyn kuin opiskelijat, joilla vastaavaa kokemusta ei ollut, vaikka kysely oli tarkoitettu myös opiskelijoille, jotka eivät olleet kokeneet seurusteluväkivaltaa.

Koetuimmaksi seurusteluväkivallan muodoksi osoittautui solvaaminen, haukkuminen ja/tai halveksuminen, joka lasketaan henkiseen väkivaltaan. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 78 % ja englanninkieliseen kyselyn vastaajista, jotka olivat kokeneet seurusteluväkivaltaa 100 % koki tätä väkivallan muotoa. Moni suomenkieliseen kyselyyn vastanneista oli myös kokenut fyysistä ja seksuaalista väkivaltaa. Esimerkiksi liikkumisen estämistä, kiinni ottamista ja/tai tönimistä koki 57 % ja pakottamista ja/tai painostusta seksuaaliseen tekoon koki 54 % vastaajista. Tulokset osoittavat eri seurusteluväkivallan muotojen monimuotoisuuden, vakavuuden ja yleisyyden.

Yleisin seurusteluväkivallan tapahtumispaikka oli tuloksien mukaan koti. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 96 % oli kokenut väkivaltaa kotonaan ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % oli kokenut väkivaltaa kotonaan. Kotona tapahtunutta väkivaltaa on haastava huomata ja tämä vaikeuttaa siihen puuttumista ulkopuoliselta taholta sekä avun antamisen. Myös kodin ulkopuolella tapahtunutta väkivaltaa voi olla haastava huomata. Suomenkieliseen kyselyyn osallistuneista seurusteluväkivaltaa kokeneista vastaajista 35 % ilmoitti, ettei kukaan ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa ja englanninkieliseen kyselyyn osallistuneista 100 % ilmoitti, ettei kukaan ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa.

Väkivaltaan tulisi aina puuttua mutta puuttuminen on haastavaa, mikäli väkivallan uhri tai sen tekijä eivät kerro tapahtuneesta muille. Moni suomenkieliseen kyselyyn vastaajista (41 %) ilmoitti kuitenkin jonkun huomanneen väkivallan. Väkivallasta muille kertonesta suomenkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö (76 %) oli kertonut tapahtuneesta jollekin muulle. Väkivallasta kertominen on haastavaa mutta positiivisen moni oli kertonut jollekin muulle kokemastaan. Väkivallankokemuksia voi olla haastavaa käsitellä yksin ja väkivallasta muille kertominen mahdollistaa myös avun saamisen tilanteeseen ja väkivallan katkaisemiseen. Valitettavasti moni väkivaltaa kokeineista (24 %) ei ollut silti kertonut kenellekään tapahtuneesta. Myös englanninkieliseen kyselyyn vastanneista vastaajista 100 % (1 opiskelija) ei kertonut tapahtuneesta väkivallasta muille.

Vaikka suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 76 % kertoi jollekin tapahtuneesta väkivallasta vain 12 % haki apua koettuun väkivaltaan. Vastaajista enemmistö (88 %) ei hakenut apua kokemaansa väkivaltaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % ei hakenut apua. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista apua sai vain 37 % ja apua eivät saaneet 63 % vastaajista. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % ei saanut apua. Korkea avun hakemattomuus ja avun saamattomuus on huolestuttavaa. Syinä olla hakematta apua koettuun väkivaltaan olivat esimerkiksi, ettei avun koettu olevan tarpeellista, tapahtuneen ei tajuttu olevan väkivaltaa tai väkivaltaa ei koettu tarpeeksi vakavaksi tai se koettiin normaaliksi. Myös pelko lapsien hyvinvoinnista tai ongelmien aiheuttamisesta väkivallantekijälle olivat syinä väkivallasta vaikenemiseen.

Tietoisuus seurusteluväkivallasta ja sen eri muotojen lisäämisestä olisikin hyvin tärkeää, sillä monet eivät tunnista väkivallan muotoja. Tarvittaisiin myös vahvaa painotusta siitä, ettei minkäänlainen väkivalta kuulu seurustelusuhteeseen eikä väkivallan tulisi olla normaalia. Alhaista avunhakemisen määrä selittää osin myös se, että 30 % suomenkieliseen kyselyyn vastanneista ei tiennyt, mistä he voisivat hakea apua. Tietoisuuden lisääminen eri apua tarjoavista palveluista ja palveluiden helposti saatavilla olevista yhteystiedoista on tärkeä askel niin avun hakemisen lisäämiseksi kuin myös avun saamisen turvaamiseksi. Positiivista on kuitenkin se, että osa vastaajista sai apua. Saatuja avunmuotoja olivat esimerkiksi keskusteluapu, terapia sekä apu terveydenhoitajalta ja rikosuhripäivystyksestä.

5.2 Pohdintaa korkeakoulun tavoista puuttua ja ehkäistä seurusteluväkivaltaa

Tutkimuksen tuloksista ilmeni, että seurusteluväkivaltaan puuttumista koskevan kysymyksen suomenkielisistä vastaajista 43 % ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 67 % koki, että seurusteluväkivaltaan tulisi puuttua korkeakoulun taholta. Suomenkielisen kyselyn vastaajista 10 % taas koki, ettei korkeakoulun tulisi puuttua opiskelijoiden kokemaan seurusteluväkivaltaan. Suomenkielisen kyselyn vastaajista 47 % ja 33 % englanninkielisen kyselyn vastaajista taas ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan.

Seurusteluväkivallan ehkäisemiseen liittyvän kysymyksen suomenkieliseen kyselyyn vastaajista 30 % ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö (67 %) koki, että seurusteluväkivaltaa voitaisiin ehkäistä korkeakoulun taholta. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 15 % vastaajista ja 11 % englanninkieliseen kyselyyn vastanneista taas koki, ettei seurusteluväkivaltaa voida ehkäistä korkeakoulun taholta. Suomenkieliseen kyselyn vastaajista 55 % ja 22 % englanninkielisen kyselyn vastaajista ei osannut sanoa voisiko korkeakoulu ehkäistä opiskelijoiden kokemaa seurusteluväkivaltaa.

Moni vastaajista ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan tai ehkäistä sitä. Osa vastaajista koki myös, että seurusteluväkivaltaan puuttuminen ei ole korkeakoulun tehtävä vaan esimerkiksi muiden ammattilaisten tehtävä kuten poliisin. Osa vastaajista koki, että seurusteluväkivaltaan tulisi puuttua aikaisemmin jo yhteiskunnallisella tasolla esimerkiksi opettamalla tasa-arvoa, toisen kunnioittamista sekä opettamalla ajoissa nuorille, että väkivalta ei kuulu seurustelusuhteisiin.

Monet opiskelijat olivat silti myönteisiä ajatuksesta, että korkeakoulu puuttuisi ja ehkäisisi seurusteluväkivaltaa. Ehdotetut puuttumisen ja ehkäisemisen tavat olivat pitkälti samoja ja ne jakautuivat tiedon ja tietoisuuden lisäämiseen sekä hyvinvoinnin parantamiseen. Näistä esimerkiksi toivottiin, että korkeakoulu antaisi opiskelijoille tietoa siitä, mitä väkivalta on ja mitä kaikkea siihen kuuluu, tiedotusta, mistä opiskelijat voivat tarvittaessa saada apua, kriisitilanteita käsitteleviä kursseja sekä pyytämällä kaikkia ilmoittamaan mahdollisesta seurusteluväkivallasta. Kyselyssä esiin tuli myös monia muita erilaisia ehdotuksia.

Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden hyvinvointipalvelut kuuluvat ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön YTHS:n palveluihin (Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö, 2021). Vaikka ammattikorkeakoulu ei suoranaisesti järjestä seurusteluväkiä valtaa ehkäisevää palvelua itse voi ammattikorkeakoulu kuitenkin edistää opiskelijoiden hyvinvointia esimerkiksi tietoisuutta lisäämällä niin seurusteluväkivallasta kuin muita palveluista, joista opiskelijat voivat saada apua tarvittaessa. Ammattikorkeakoulu voi myös resurssien ja mahdollisuuksien mukaan järjestää erilaisia kursseja tai kampanjoita aiheeseen liittyen. Tämä opinnäytetyö on tutkinut niin opiskelijoiden kokemuksista liittyen seurusteluväkivaltaan kuin heidän toiveistaan ja tuen tarpeistaan seurusteluväkivallan puuttumisessa ja sen ehkäisemisessä. Satakunnan ammattikorkeakoulu voi tulevaisuudessa hyödyntää opinnäytetyön tuomaa tietoa opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämisen tarpeita käsiteltäessä.

Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen eivät ole kuitenkaan yksiselitteinen asia eivätkä kaikki kyselyyn vastanneista opiskelijoista edes haluaisi korkeakoulun puuttuvan seurusteluväkivaltaan ja opiskelijoiden yksityiselämään. Opiskelijat ovat oikeutettuja olla jakamatta yksityiselämänsä tietoja korkeakoululle ja heidän yksityisyyttään tulee suojella. Kuitenkin Satakunnan ammattikorkeakoulun pitkäjänteisiin tavoitteisiin lukeutuu hyvinvoinnin kehittäminen (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.c.). Seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen ovat yksi osa hyvinvoinnin kehittämistä. Tämän vuoksi hyvinvointia tulisi edistää niin, että opiskelijoilla olisi mahdollista saada tukea korkeakoululta heidän niin halutessaan. Aihe on kuitenkin arkaluontoinen ja apua tarjottaessa asiasta tulisi olla hienovarainen.

5.3 Pohdintaa kyselytutkimuksen saavutettavuuden lisäämisestä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli myös lisätä seurusteluväkivaltaa koskevan kyselytutkimuksen saavutettavuutta ja sitä kautta myös yhdenvertaisuutta Satakunnan ammattikorkeakoulussa. Vuonna 2020 Satakunnan ammattikorkeakoulussa järjestettävistä koulutuksista suomenkielisiä oli 26 ja englanninkielisiä 14 (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.d). Tämä tarkoittaa, että vuonna 2020 kaikista ammattikorkeakoulun tutkinnoista 35 % toteutettiin englannin kielellä. Opinnäytetyö paransi saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta huomioimalla myös englanninkielisten tutkintojen kansainväliset opiskelijat ja

antamalla heille mahdollisuuden kertoa kokemuksistaan, tuen tarpeistaan sekä mielipiteistään liittyen korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan ja sen ehkäisemiseen.

Kansainvälisillä tutkinto-opiskelijoilla tulisi olla yhtäläinen mahdollisuus osallistua korkeakouluun sekä sen opiskelijoihin liittyviin tutkimuksiin ja heidän tarpeensa tulisivat olla tasavertaisia suomenkielisten tutkinto-opiskelijoiden kanssa. Tämän vuoksi Satakunnan ammattikorkeakoulu on sitoutunut edistämään opiskelijoiden välistä yhdenvertaisuutta sekä tasa-arvon toteutumista. Tätä varten ammattikorkeakoulussa on suunniteltu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d.b.) Opin- näytetyön tutkimus lisäsi opiskelijoiden välistä yhdenvertaisuutta mahdollistamalla kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osallistumisen korkeakoulun opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseen.

5.4 Pohdintaa jatkotutkimuksista

Kysely oli avoinna opiskelijoille noin kaksi viikkoa. Kyselyn vahvuutena oli saavutettavuuden lisääminen. Tämä näkyi kansainvälisten opiskelijoiden huomioimisena sekä kyselyn kääntämisenä englanniksi. Kyselyn kääntäminen mahdollisti heidän kokemuksiansa, tuen tarpeidensa sekä ajatustensa esiin tuomisen niin seurusteluväkivalta- lasta kuin sen ehkäisemisestä ja siihen puuttumisesta. Kyselyyn vastasi yhteensä 141 opiskelijaa, joista 132 oli suomenkielisiä ja 9 kansainvälistä tutkinto-opiskelijoita. Pi- tempi vastausaika sekä kyselyn jakaminen toiseen kertaan sisäisessä viestinnässä oli- sivat voineet mahdollistaa laajemman otannan määrän. Vaikka tämän opinnäytetyön otanta oli määrältään pienempi kuin vuoden 2021 tutkimuksessa, ovat tämän tutki- muksen vastaukset sekä opiskelijoiden kokemukset ja ajatukset yhtä tärkeitä. Lisäksi kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden huomioiminen tutkimuksissa ja heidän vas- tauksensa tulisivat olla yhtä tärkeää kuin suomenkielisten opiskelijoidenkin, vaikka heidän otantansa olisikin määrällisesti pienempi. Tuloksia tarkasteltaessa tulee myös huomioida, että kyselyn avulla ei pystytä tunnistamaan onko sama henkilö vastannut myös vuonna 2021 kyselyyn, koska molemmat kyselyt toteutettiin anonyymisti.

Tulevaisuuden mahdollisissa seurusteluväkivaltaan liittyvissä jatkotutkimuksista on paljon huomioitavaa. Vaikka kysely toteutettiin suomen kielellä ja englannin kielellä ei tämä silti kata kaikkia opiskelijoita. Tässä opinnäytetyöhön liittyvässä

tutkimuksessa ei esimerkiksi saavutettu niitä opiskelijoita, jotka saattavat tarvita selkokieltä tai ruudunluku ohjelman käyttöä kyselyyn vastaamiseksi tai suomen ja englannin kielet eivät ole riittävän kattavat tutkimukseen vastaamiseksi. Saavutettavuuden lisäämiseksi myös ne opiskelijat, joilla voi olla vastaavanlaisia tarpeita tai erilaisia rajoitteita tulee huomioida tulevaisuudessa erilaisia kyselyitä suunnitellessa ja toteutettaessa.

Toteutetussa tutkimuksessa ei huomioitu seurusteluväkivallan tekijöitä. Myös väkivallan tekijöitä tulisi auttaa ja heidän tuen tarpeitaan tulisi huomioida seurusteluväkivallan ehkäisemiseksi, siihen puuttumiseksi ja yleisesti väkivaltaisen käyttäytymisen katkaisemiseksi. Tämä teema saattaa kuitenkin olla haastava erilaisista syistä. Tekijä ei välttämättä esimerkiksi uskalla myöntää aiheuttaneensa väkivaltaa edes nimettömästi tai tekijä ei välttämättä edes ole tietoinen aiheuttaneensa väkivaltaa.

Tietoisuutta aiheesta tulisi tulevaisuudessa lisätä sekä tiedottaa opiskelijoille mistä he voivat saada apua ja tukea tarvittaessa. Aihetta olisi tärkeä myös tutkia muilla koulutusasteilla, jotta ilmiötä voitaisiin paremmin kartoittaa ja jotta siihen voitaisiin puuttua ajoissa. Aiheesta tulisi myös tiedottaa laajemmin, jotta väkivallan muodot tunnistettaisiin paremmin ja jotta kaikki tietäisivät mistä apua voi saada omalla paikkakunnallaan.

LÄHTEET

Aaltonen, J. (2012). Turvataitoja nuorille. Opas sukupuolisen häirinnän ja seksuaalisen väkivallan ehkäisyyn. Tampere: Tampereen Yliopistopainos Oy. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-611-3>

Alinikula, P., Hagerlund T, Lindroth M. & Tamminen T. (2017) Kuntien saavutettavuusopas. Haettu 20.4.2022 osoitteessa <https://www.kuntaliitto.fi/tietotuotteet-ja-palvelut/verkkojulkaisut/saavutettavuusopas>

Bringas-Molleda, C., Herrero, J., Paíno-Quesada, S. G., Pérez, B., Rodríguez-Díaz, F. J. & Rodríguez-Franco, L. (2017). Validation of Dating Violence Questionnaire-R (DVQ-R). International Journal of Clinical and Health Psychology. <https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2016.09.001>

Celia. (n.d.). Saavutettavuus. Haettu 20.12.2021 osoitteessa <https://www.celia.fi/saavutettavuus/>

De Puy, J., Hamby, S., Monnier, S. & Nix, K. (2012) Adapting Dating Violence Prevention to Francophone Switzerland: A Story of Intra-Western Cultural Differences https://www.researchgate.net/publication/223135022_Adapting_Dating_Violence_Prevention_to_Francophone_Switzerland_A_Story_of_Intra-Western_Cultural_Differences

Ensi- ja turvakotienliitto. (9.12.2019). Kysely nuorille: Nuorten kohtaama seurusteluväkivalta on monimuotoista ja vakavaa. <https://ensijaturvakotienliitto.fi/seurusteluvakivalta/>

Heikkilä, T. (2014). Kvantitatiivinen tutkimus. Tilastollinen tutkimus. <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Hyvä kysymys? (16.10.2018a). Apua väkivallan uhreille ja tekijöille. <https://www.hyvakysymys.fi/artikkeli/apua-uhreille-ja-tekijoille/>

Hyvä kysymys? (16.10.2018b). Miten seurustellaan? <https://www.hyvaky-symys.fi/artikkeli/miten-seurustellaan/>

International Dating Violence Study. (2011). <https://www.icpsr.umich.edu/web/ICPSR/studies/29583>

Invalidiliitto. (n.d.). Saavutettavuus. Haettu 20.12.2021 osoitteessa <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus>

Koppa Jyväskylän yliopisto. (n.d.a). Laadullinen tutkimus. Haettu 26.4.2022 osoitteessa <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Koppa Jyväskylän yliopisto. (n.d.b). Määrällinen tutkimus. Haettu 26.4.2022 osoitteessa <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Kosunen T. (2021). Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-838-0>

Maria akatemian. (29.11.2017). Ota seurusteluväkivalta puheeksi. <https://www.mariaakatemia.fi/ota-seurusteluvakivalta-puheeksi/>

McNeil Ezell, A., Tobin, C. & Valkyrie, K., T. (2009). Dating violence: college students' experiences and intervention suggestions. <https://scholar.utc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1172&context=mps>

Miessakit Ry. (n.d.). Lyömätön linja. Haettu 25.4.2022 osoitteessa <https://www.miessakit.fi/toimintamuodot/lyomaton-linja/>

Mikkonen, S. (2019). Selkokieli ja kielellinen saavutettavuus – kohti yhdenvertaisempaa yhteiskuntaa. Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 10(4). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2019/selkokieli-ja-kielellinen-saavutettavuus-kohti-yhdenvertaisempaa-yhteiskuntaa>

Nettiturvakodin www-sivut. Haettu 22.4.2022 osoitteessa <https://nettiturvakoti.fi/nuoret/seurusteluvakivalta/>

Nollalinja. (n.d.). Mikä on väkivaltaa? Haettu 23.4.2022 osoitteessa <https://nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/>

Nuorten exit. (n.d.). Seurusteluväkivalta. Haettu 22.4.2022 osoitteessa <https://nuortenexit.fi/nuorille/omat-rajat/seurusteluvakivalta/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (n.d.a.). Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmatyö. Haettu 21.4.2022 osoitteessa <https://okm.fi/korkeakoulutuksen-saavutettavuussuunnitelma>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (n.d.b.). Korkeakoulutus. Haettu 17.5.2022 osoitteessa <https://okm.fi/korkeakoulutus>

Papunet. (n.d.). Kuka hyötyy saavutettavuudesta? Haettu 20.4.2022 osoitteessa <https://papunet.net/saavutettavuus/kuka-hyotyy-saavutettavuudesta>

Rikoslaki 39/1889. Haettu 22.4.2022 osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001#L20>

Rikosuhripäivystys. (n.d.). Seurusteluväkivalta. Haettu 20.4.2021 osoitteessa <https://www.riku.fi/rikoksen-uhrina/lapsi-ja-nuori-rikoksen-uhrina/seurusteluvakivalta/>

Sabina, C. & Ho, L., Y. (2014). Campus and College Victim Responses to Sexual Assault and Dating Violence: Disclosure, Service Utilization, and Service Provision. https://www.researchgate.net/publication/260116814_Campus_and_College_Victim_Responses_to_Sexual_Assault_and_Dating_Violence_Disclosure_Service_Utilization_and_Service_Provision

Sammakko. (n.d.) Häirintäyhdyshenkilöt. Haettu 14.5.2022 osoitteessa <https://sammakko.fi/sammakosta/hairintayhdyshenkilot/>

Satakunnan ammattikorkeakoulu. (n.d.a.) Opinnäytetyön ohjeet. Haettu 14.5.2022 osoitteessa <https://www.samk.fi/opinnaytetyon-ohjeet/>

Satakunnan ammattikorkeakoulu (n.d.b.) Opiskelijahyvinvointi. Haettu 14.5.2022 osoitteessa <https://www.samk.fi/opiskelu/opintojen-aikana/opiskelijahyvinvointi/>

Satakunnan ammattikorkeakoulu. (n.d.c.) #SAMK2030 – Strategia. Haettu 21.4.2022 osoitteessa <https://www.samk.fi/tietoa-meista/strategia/>

Satakunnan ammattikorkeakoulu. (n.d.d.) Tietoa meistä. Haettu 21.4.2022 osoitteessa <https://www.samk.fi/tietoa-meista/>

Straus, M., A. (2004). Prevalence of Violence Against Dating Partners by Male and Female University Students Worldwide https://www.researchgate.net/publication/237420366_Prevalence_of_Violence_Against_Dating_Partners_by_Male_and_Female_University_Students_Worldwide

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (n.d.). Esteettömyys ja saavutettavuus. Haettu 20.12.2021 osoitteessa <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/vammaisuus-yhteiskunnassa/esteettomyys-ja-saavutettavuus>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (n.d.). Väkivallan muodot. Haettu 23.4.2022 osoitteessa <https://thl.fi/fi/web/vakivalta/vakivallan-muodot>

Terveyskirjasto. (5.2.2018). Nuorten seurustelu. <https://www.terveyskirjasto.fi/oos00002>

Tuominen, E-M. (2021). Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia seurusteluväkivallasta ja sen ehkäisemisestä. [AMK-opinnäytetyö, Satakunnan ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202103233710>

Valtiovarainministeriö. (n.d.). Saavutettavuus. Haettu 20.4.2022 osoitteessa <https://vm.fi/saavutettavuusdirektiivi>

Vehkalahti, K. (2019). Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät (uudistettu painos). Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/305021/Kyselytutkimuksen-mittarit-ja-menetelmat-2019-Vehkalahti.pdf>

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö. (2021). Yhdenvertaista opiskelijaterveydenhuoltoa. <https://www.yths.fi/yths/yths-2021/yhdenvertaista-opiskeluterveydenhuolto/>

Saavutettavuuden edistäminen ammattikorkeakouluopiskelijoiden seurusteluväkivallan kokemusten ja ehkäisyn tarkastelussa

SOSIAALIALAN OPINNÄYTETYÖ

SANNI LEHTIMÄKI

AIHE

- Opinnäytetyössä tarkasteltiin Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluvälivallasta sekä ajatuksia siitä, miten ammattikorkeakoulu voisi ehkäistä ja puuttua seurusteluväkivaltaan.
- Opinnäytetyö jatkaa Eeva-Maria Tuomisen keväällä 2021 tekemää tutkimusta samasta aiheesta, jossa hän tutki korkeakoulun suomenkielisten opiskelijoiden kokemuksia aiheesta.
- Aikaisemmassa 2021 valmistuneessa tutkimuksessa *ei huomioitu kansainvälisiä opiskelijoita*.
- Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli parantaa tutkimuksen saavutettavuutta huomioimalla suomenkielisten opiskelijoiden lisäksi myös kansainväliset opiskelijat.

AIHEEN TÄRKEYS (SEURUSTELUVÄKIVALTA)

- Seurusteluväkivalta on väkivaltaa, joka esiintyy seurustelusuhteessa ja se esiintyy monessa muodossa kuten fyysisenä, henkisenä sekä seksuaalisena väkivaltana ja kokemukset väkivallasta ovat vakavia ja joskus jopa henkeä uhkaavia.
- Ensi- ja turvakotienliiton vuonna 2019 julkaisemassa nimettömässä ”Seurustelun ei kuulu satuttaa!” kyselyssä selvisi, että jopa 75 % nuorista oli kokenut väkivaltaa omassa seurustelusuhteessaan.
- Tuomisen aiemman toteuttaman tutkimustulosten mukaan (2021), Satakunnan ammattikorkean opiskelijoista seurusteluväkivaltaa oli kokenut 39 % vastaajista, joka vastasi noin 251 opiskelijaa.
- Satakunnan ammattikorkeakoulun 2030 strategian mukaan SAMK on hyvinvoiva ja osaava korkeakouluuyhteisö, jonka pitkäjänteisenä tavoitteena on hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen korkeakoulussa.
- Seurusteluväkivalta on arkaluontoinen aihe, joka koskee monta ammattikorkeakoulun opiskelijaa ja vaikuttaa heidän hyvinvointiinsa. Tämän vuoksi seurusteluväkivaltaan olisi tärkeä puuttua ja sitä tulisi ehkäistä paremman opiskelijahyvinvoinnin takaamiseksi.

AIHEEN TÄRKEYS (SAAVUTETTAVUUS)

- Saavutettavuudella tarkoitetaan yhdenvertaisuuden edistämistä ja saavutettavuudella viitataan yleisimmin aineetonta ympäristöä esimerkiksi tietoa, tiedon saantia, palveluja ja asenteita. Saavutettavuuden tarkoituksena on ottaa huomioon myös ne ihmiset, joilla voi olla erilaisia rajoitteita (tässä kielelliset rajoitteet).
- Satakunnan ammattikorkeakoulun sitoutuu edistämään ja kehittämään korkeakoulun saavutettavuutta opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2021 julkaisemaa korkeakoulutuksen ja korkeakoulun saavutettavuussuunnitelman mukaisesti muiden ammattikorkeakoulujen tavoin.
- Lisäksi opiskelijoiden yhdenvertaisuuden sekä tasa-arvon toteutumisen tärkeys tulee huomioida kaikkien opiskelijoiden välillä Satakunnan ammattikorkeakoulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.
- Vuonna 2020 englanninkielisten tutkintojen osuus kattoi 35 % kaikista Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkinnoista (järjestettävistä koulutuksista suomenkielisiä oli 26 ja englanninkielisiä 14).
- Kaikilla opiskelijoilla niin suomenkieliseillä kuin myös englanninkielisillä tutkinto-opiskelijoilla tulee olla oikeus osallistua tutkimukseen, saada apua ja tietoa seurusteluväkivallasta sekä kertoa ehdotuksensa seurusteluväkivallan ehkäisemiseksi.

TAVOITE

- Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa lisää tietoa ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksista seurusteluväkivallasta.
- Tietoa halutaan muun muassa siitä ovatko opiskelijat kokeneet tai kohdanneet seurusteluväkivaltaa, tietävätkö he mistä seurusteluväkivaltaan saa apua ja miten opiskelijoiden mielestä seurusteluväkivaltaan voitaisiin puuttua korkeakoulun taholta.
- Tavoitteena on myös parantaa tutkimuksen saavutettavuutta toteuttamalla tutkimus niin suomeksi kuin englanniksikin, mahdollistaen paremmin kansainvälisten opiskelijoiden osallistuminen, joille aikaisempaan tutkimukseen vastaaminen ei ollut mahdollista tai se oli haasteellista.
- Tarkoituksena on myös tuoda esiin esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmia opinnäytetyöhön ja tuoda niiden tärkeyttä esille.

MENETELMÄ

- Tutkimusmenetelmänä käytettiin kyselylomaketta.
- Kysymykset koostuivat avoimista sekä monivalintakysymyksistä.
- Kyselylomake lähetettiin opiskelijoille sähköisesti Satakunnan ammattikorkeakoulun sisäisen viestinnän kautta.
- Kyselyyn vastaaminen tapahtui nimettömästi ja kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista.

KOHDERYHMÄ

- Kohderyhmään sisältyivät kaikki Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijat, niin suomenkieliset kuin kansainvälisetkin opiskelijat.
- Vuonna 2020 Satakunnan ammattikorkeakoulussa oli kaiken kaikkiaan 6171 tutkinto-opiskelijaa.
- Järjestettävistä koulutuksista suomenkielisiä oli 26 ja englanninkielisiä 14.
- Kohderyhmään kuuluvat miehet, naiset sekä muun sukupuoliset.

TULOKSET

- Kyselytutkimukseen osallistui kaiken kaikkiaan 141 opiskelijaa, joista suomenkieliseen kyselyyn vastasi yhteensä 132 (94 %) opiskelijaa ja englanninkieliseen kyselyyn vastasi 9 (6 %) opiskelijaa.
- Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö oli naisia (82 %) mutta vastaajissa oli myös miehiä (17 %) sekä vastaajia, jotka eivät halunneet ilmoittaa sukupuoltaan (1 %). Myös englanninkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö oli naisia (78 %) mutta kyselyyn vastasi myös miehiä (22 %).
- Sekä suomenkieliset- että englanninkieliset opiskelijat olivat kokeneet seurusteluväkivaltaa. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista yli puolet (58 %) oli kokenut seurusteluväkivaltaa ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista yksi opiskelija (11 %) oli kokenut seurusteluväkivaltaa. Prosentuaalisesti tutkimuksesta selvinneiden seurusteluväkivallan kokemusten määrät olivat melko korkeat.
- Koetuimmaksi seurusteluväkivallan muodoksi osoittautui solvaaminen, haukkuminen ja/tai halveksuminen, jotka lasketaan henkiseen väkivaltaan. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 78 % ja englanninkieliseen kyselyyn vastaajista, jotka olivat kokeneet seurusteluväkivaltaa 100 % koki tätä väkivallan muotoa.
- Moni suomenkieliseen kyselyyn vastanneista oli myös kokenut fyysistä ja seksuaalista väkivaltaa. Esimerkiksi liikkumisen estämistä, kiinni ottamista ja/tai tönimistä koki 57 % ja pakottamista ja/tai painostusta seksuaaliseen tekoon koki 54 % vastaajista.

TULOKSET

- Yleisin seurusteluväkivallan tapahtumispaikka oli tuloksien mukaan koti. Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 96 % oli kokenut väkivaltaa kotonaan ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % oli kokenut väkivaltaa kotonaan.
- Suomenkieliseen kyselyyn osallistuneista seurusteluväkivaltaa kokeneista vastaajista 35 % ilmoitti, ettei kukaan ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa ja englanninkieliseen kyselyyn osallistuneista 100 % ilmoitti, ettei kukaan ollut huomannut tapahtunutta väkivaltaa.
- Moni suomenkielisistä vastaajista (41 %) ilmoitti kuitenkin jonkun huomanneen väkivallan. Väkivallasta muille kertoneista suomenkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö (76 %) oli kertonut tapahtuneesta jollekin muulle.
- Valitettavasti moni väkivaltaa kokeneista suomenkielisistä vastaajista 24 % ja 100 % englanninkielisistä vastaajista ei ollut silti kertonut kenellekään tapahtuneesta.

TULOKSET

- Vaikka suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 76 % kertoi jollekin tapahtuneesta väkivallasta vain 12 % haki apua koettuun väkivaltaan. Vastaajista enemmistö (88 %) ei hakenut apua kokemaansa väkivaltaan. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % ei hakenut apua.
- Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista apua sai vain 37 % ja apua *eivät* saaneet 63 % vastaajista. Englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 100 % ei saanut apua.
 - Syinä olla hakematta apua koettuun väkivaltaan olivat esimerkiksi, ettei avun koettu olevan tarpeellista, tapahtuneen ei tajuttu olevan väkivaltaa tai väkivaltaa ei koettu tarpeeksi vakavaksi tai se koettiin normaaliksi. Myös pelko lapsien hyvinvoinnista tai ongelmien aiheuttamisesta väkivallantekijälle olivat syinä väkivallasta vaikenemiseen. Osa vastaajista ei myöskään tiennyt mistä he olisivat voineet saada apua.

TULOKSET

- Seurusteluväkivaltaan puuttumista koskevan kysymyksen suomenkielisistä vastaajista 43 % ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista 67 % koki, että seurusteluväkivaltaan tulisi puuttua korkeakoulun taholta.
- Suomenkielisen kyselyn vastaajista 10 % taas koki, ettei korkeakoulun tulisi puuttua opiskelijoiden kokemaan seurusteluväkivaltaan. Suomenkielisistä vastaajista 47 % ja 33 % englanninkielisistä vastaajista taas ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan.
- Seurusteluväkivallan ehkäisemiseen liittyvän kysymyksen suomenkieliseen kyselyyn vastaajista 30 % ja englanninkieliseen kyselyyn vastanneista enemmistö (67 %) koki, että seurusteluväkivaltaa voitaisiin ehkäistä korkeakoulun taholta.
- Suomenkieliseen kyselyyn vastanneista 15 % vastaajista ja 11 % englanninkieliseen kyselyyn vastanneista taas koki, ettei seurusteluväkivaltaa voida ehkäistä korkeakoulun taholta. Suomenkieliseen kyselyn vastaajista 55 % ja 22 % englanninkielisen kyselyn vastaajista ei osannut sanoa voisiko korkeakoulu ehkäistä opiskelijoiden kokemaa seurusteluväkivaltaa.

POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

- Opiskelijoiden mielipiteet korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan olivat jakautuneita. Moni vastaajista ei osannut sanoa tulisiko korkeakoulun puuttua seurusteluväkivaltaan tai ehkäistä sitä. Osa vastaajista koki myös, että seurusteluväkivaltaan puuttuminen ei ole korkeakoulun tehtävä.
- Monet opiskelijat olivat silti myönteisiä ajatuksesta, että korkeakoulu puuttuisi ja ehkäisisi seurusteluväkivaltaa.
- Lisäksi Satakunnan ammattikorkeakoulun pitkäjänteisiin tavoitteisiin lukeutuu hyvinvoinnin kehittäminen ja seurusteluväkivaltaan puuttuminen ja sen ehkäiseminen ovat yksi osa hyvinvoinnin kehittämistä. Tämän vuoksi hyvinvointia tulisi edistää niin, että opiskelijoilla olisi mahdollista saada tukea korkeakoululta heidän niin halutessaan. Opiskelijat ehdottivat esimerkiksi, että korkeakoulu antaisi opiskelijoille tietoa siitä, mitä väkivalta on ja mitä kaikkea siihen kuuluu, tiedotusta, mistä opiskelijat voivat tarvittaessa saada apua ja kriisitilanteita käsitteleviä kursseja.
- Opinnäytetyö paransi saavutettavuutta huomioimalla myös englanninkielisen tutkintojen opiskelijat ja antamalla heille mahdollisuuden kertoa kokemuksistaan, tuen tarpeistaan sekä mielipiteistään liittyen korkeakoulun puuttumisesta seurusteluväkivaltaan ja sen ehkäisemiseen.

POHDINTA JA JATKOTUTKIMUKSET

- Kyselyn vahvuutena oli saavutettavuuden lisääminen. Tämä näkyi kansainvälisten sekä muiden englanninkielisiin tutkintoihin osallistuvien opiskelijoiden huomioimisena sekä kyselyn kääntämisenä englanniksi. Kyselyn kääntäminen mahdollisti heidän kokemuksiansa, tuen tarpeidensa sekä ajatustensa esiin tuomisen niin seurusteluväkivallasta kuin sen ehkäisemisestä ja siihen puuttumisesta.
- Kyselyn avulla ei pystytä tunnistamaan onko sama henkilö vastannut myös vuonna 2021 kyselyyn, koska molemmat kyselyt toteutettiin anonyymisti.
- Tulevaisuuden mahdollisissa jatkotutkimuksista on paljon huomioitavaa. Vaikka kysely toteutettiin suomen kielellä ja englannin kielellä ei tämä silti kata kaikkia opiskelijoita.
 - Tässä opinnäytetyöhön liittyvässä tutkimuksessa ei esimerkiksi saavutettu niitä opiskelijoita, jotka saattavat tarvita selkokieltä tai ruudunluku ohjelman käyttöä kyselyyn vastaamiseksi. Saavutettavuuden lisäämiseksi myös ne opiskelijat, joilla voi olla vastaavanlaisia tarpeita tai erilaisia rajoitteita tulee huomioida tulevaisuudessa erilaisia kyselyitä suunniteltaessa ja toteutettaessa.
 - Toteutetussa tutkimuksessa ei huomioitu seurusteluväkivallan tekijöitä. Myös väkivallan tekijöitä tulisi auttaa ja heidän tuen tarpeitaan tulisi huomioida seurusteluväkivallan ehkäisemiseksi, siihen puuttumiseksi ja yleisesti väkivaltaisen käyttäytymisen katkaisemiseksi.
 - Lisäksi jatkotutkimuksia olisi hyvä toteuttaa myös muilla kielillä, sillä suomen ja englannin kielet eivät välttämättä ole riittäviä.

OMA POHDINTA

- Opin paljon niin seurusteluväkivaltaan liittyvästä tiedosta kuin saavutettavuudesta ja näiden teemojen moninaisuudesta, niiden laajuuksista ja tärkeydestä
- Tärkeimmäksi viestiksi itselleni nousi aiheiden laajuus ja vaikuttavuus.
 - Miten moni ihminen kärsii seurusteluväkivallasta mutta aiheesta puhutaan yhä kovin vähän ja tieto aiheesta ja avun mahdollisuuksista on vähäistä.
 - Kuinka monta ihmistä saavutettavuus tai sen huomiotta jättäminen koskettaa, ja miten iso vaikutus pienilläkin saavutettavuuden parannuksilla voi olla.
- Aiheesta tulisi puhua ja tiedottaa enemmän vaikka se on arkaluontoinen aihe, jotta ongelmaa pystyttäisiin ehkäisemään, tunnistamaan ja puuttumaan mahdollisimman ajoissa.

KYSELY SEURUSTELUVÄKIVALLASTA SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJOILLE

Tämä kysely on osa sosiaali-alan opiskelijan opinnäytetyötä, jonka tavoitteena on tutkia seurusteluväkivallan ilmenemistä Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden keskuudessa sekä edistää siihen puuttumista korkeakoulun osalta. Tämä kysely on lähetetty kaikille Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoille ja toivomme, että sinulla olisi aikaa vastata siihen. Vastaaminen tapahtuu nimettömästi.

TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli

- mies
- nainen
- muu
- en halua kertoa

2. Ikä

- 18–20
- 21–25
- 25–30
- 31–35
- +35

3. Seurusteluväkivalta on kaiken ikäisten parien väkivaltaa, mutta termillä viitataan yleensä nuorten tai nuorten aikuisten 15–25-vuotiaiden väkivaltaan. Seurusteluväkivalta voi näyttäytyä nuorten keskuudessa moninaisena.

Oletko kokenut väkivaltaa seurustelusuhteessasi? (fyysistä, henkistä, seksuaalista, taloudellista, uskonnollista, digitaalista)

- kyllä
- en

SEURUSTELUVÄKIVALLAN KOKEMINEN

JOS VASTASIT EDELLISEEN KYSYMYKSEEN EN, SIIRRY KYSYMYKSEEN

NUMERO 13

4. Millaista väkivaltaa olet kokenut? Voit valita useamman kohdan

- lyömistä
- potkimista
- läimäisyä
- kuristamista
- uhkaamista kasvotusten ja/tai viestein
- liikkumisen estämistä, kiinni ottamista ja/tai tönimistä
- tavaroilla heittämistä
- pakottamista ja/tai painostusta seksuaaliseen tekoon
- solvaamista, haukkumista ja/tai halveksumista
- rahavarojen tarkkailua ja/tai määräilyä
- halveksuntaa ja/tai uskontoni kyseenalaistamista
- henkilökohtaisia viestejä ja/tai kuvia on lähetetty eteenpäin ilman lupaasi
- jotenkin muuten, miten? _____

5. Missä väkivallan teko tapahtui?

- kotona
- ulkona
- koulussa
- ystävien luona
- jossain muualla, missä? _____

6. Oletko kertonut asiasta jollekin? Jos olet niin kenelle?

- kyllä
 - en
- kenelle? _____

7. Huomasiko joku ulkopuolinen kokemasi väkivallan?

- kyllä
- ei

- en tiedä

8. Haitko apua?

- kyllä
- en

9. Jos hait apua, haitko sitä seuraavista paikoista?

- terveydenhoitaja
- turvakoti
- poliisi
- sosiaalityö
- neuvonta Chat
- auttava puhelin
- opettajatutor
- jokin muu, mikä? _____

10. Jos et hakenut apua, niin miksi et?

- en uskaltanut
- en tiennyt mistä hakea apua
- en osannut
- häpeän tunteen takia
- jokin muu syy, mikä? _____

11. Saitko apua?

- kyllä
- en

12. Millaista apua sait?

SEURUSTELUVÄKIVALTAAN PUUTTUMINEN KORKEAKOULUN TA-
HOLTA

13. Tulisiko mielestäsi seurusteluväkivaltaan puuttua korkeakoulun taholta?

- kyllä

- ei
- en osaa sanoa

14. Miten seurusteluväkivaltaan voitaisiin mielestäsi puuttua korkeakoulun taholta?

15. Voitaisiinko seurusteluväkivaltaa ehkäistä korkeakoulun taholta jotenkin?

Miten?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

miten? _____

Jos tämä kysely herätti sinussa voimakkaita tunteita ja haluaisit keskustella niistä lisää, voit kääntyä opiskeluterveydenhoitajan puoleen. Yhteystiedot löydät alla olevasta osoitteesta:

<https://www.samk.fi/opiskelu/opintojen-aikana/opiskelijahyvinto/>

SURVEY OF STUDENT'S EXPERIENCES OF DATING VIOLENCE AT Satakunta University of Applied Sciences

The objective of this survey is to study the experiences of dating violence among the students of Satakunta University of Applied Sciences and to improve the university's intervening against dating violence. This survey is part of social field student's thesis and has been sent to all students of Satakunta University of Applied sciences. Answering to this survey will happen anonymously. We wish that you would have the time to answer to this survey.

For some questions you can find the options for the answers by clicking --Valitse tästä-- which means --Choose here--

Background information

1. Gender

- male
- female
- other
- I don't want to say

2. Age

- 18–20
- 21–25
- 25–30
- 31–35
- +35

Dating violence is defined as violence between couples of all ages, but the term usually references to violence of teens and young adults of ages 15-25-year-olds. Dating violence can appear in diverse forms among young people.

3. Have you experienced violence in your relationship? (Physical, mental, sexual, economical, religious, digital?)

- yes

- no

EXPERIENCING DATING VIOLENCE

IF YOU ANSWERED NO TO THE PREVIOUS QUESTION, SKIP TO THE QUESTION NUMBER 13

4. What kind of violence have you experienced? You can choose multiple options

- hitting
- kicking
- smacking
- strangling
- threatening face to face and/or through messages
- prevention of movement, grabbing on and/or pushing
- throwing objects
- forcing and/or pressuring to a sexual act
- verbal abuse, name calling and/or degrading
- monitoring and/or controlling personal monetary savings
- degrading and or/ questioning of your religion
- sharing personal messages and/or pictures to others without permission
- Some other way? How? _____

5. Where did the act of violence happen?

- home
- outside
- school/university
- at a friend's house
- Somewhere else? Where? _____

6. Have you told of the act of violence to anyone? If yes, to whom?

- yes
 - no
- who? _____

7. Did anyone witness the act of violence you experienced?

- yes
- no
- I don't know

8. Did you manage to receive any help?

- yes
- no

9. If you sought help did you seek it from the following places?

- public health nurse
- shelter association
- police
- social work
- counselling chat
- telephone help line
- tutoring teacher
- Something else? What? _____

10. If you didn't seek for help what was the reason?

- I was afraid to
- I didn't know where to seek for help
- I didn't know how to
- because of a feeling of shame
- Some other reason? What? _____

11. Did you receive help?

- yes
- no

12. If yes what kind of help did you receive?

University intervening to dating violence

13. Do you think the university should intervene to dating violence?

- yes
- no
- I don't know

14. In what way do you think the university could intervene to dating violence?

15. Could the university prevent dating violence somehow?

- yes
- no
- I don't know

how? _____

If this survey caused you to feel some strong feelings and you would like to discuss about them, you can get help from student health care nurses. The contact info can be found from the link below:

<https://www.samk.fi/en/education/students-well-being/>

Saatekirje Suomeksi

Kysely Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

Hei ammattikorkeakoulun opiskelija. Satakunnan ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelija tutkii opinnäytetyössään korkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia seurusteluväkivallasta.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää ja tutkia opiskelijoiden kokemuksia liittyen seurusteluväkivaltaan ja mielipiteitä korkeakoulun mahdollisuuksista puuttua seurusteluväkivaltaan. Kysely toteutetaan Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelu ja hyvinvointiryhmän ja esteettömyys- ja saavutettavuus- kehittämisryhmän työn tueksi. Kerätyn tiedon avulla pyritään parantamaan opiskelijoiden hyvinvointia ja seurusteluväkivallan ehkäisemistä.

Satakunnan ammattikorkeakoulussa on 2021 keväällä toteutettu kysely samasta teemasta suomenkielisille opiskelijoille. Tällä kertaa kysely toteutetaan suomeksi ja englanniksi. Tavoitteena on mahdollistaa myös kansainvälisten opiskelijoiden vastaaminen kyselyyn. Kysely on tarkoitettu kaikille Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoille ja toivomme vastauksia kaikilta ammattikorkeakoulun opiskelijoilta. Vaikka et itse olisi kokenut seurusteluväkivaltaa, voit silti vastata kyselyyn ja siihen, miten ammattikorkeakoulu voisi paremmin puuttua seurusteluväkivaltaan tulevaisuudessa.

Jos tämä kysely herätti sinussa voimakkaita tuntemuksia ja haluaisit keskustella niistä lisää, voit kääntyä opiskeluterveydenhoitajan puoleen. Yhteystiedot löydät tästä osoitteesta: <https://www.samk.fi/opiskelu/opintojen-aikana/opiskelijahyvinvointi/>

Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja tapahtuu anonyymisti.

Kyselyyn on avoinna 24.4.2022 asti.

Kiitokset vastaamisesta jo etukäteen.

Kyselyyn voi vastata alla olevasta linkistä:

<https://elomake.samk.fi/lomakkeet/12236/lomakkeet.html>

Saatekirje englanniksi

A survey to the students of Satakunta University of Applied Sciences.

Hello student of Satakunta University of Applied Sciences. A social field student of the university of applied sciences is researching the students experiences on dating violence.

The purpose of this survey is to research student's experiences regarding to dating violence and their opinions on the university's possibilities to intervene with dating violence. This survey is meant to support the work of the student's welfare group and accessibility group of Satakunta University of Applied Sciences. The researched information is used to improve the students' wellbeing and the prevention of dating violence.

A survey on the same subject was researched in the Satakunta University of Applied Sciences in the spring of 2021. That survey was directed to the Finnish-speaking student. This time the survey will have a Finnish and an English version. The objective is to enable the international students' participation to the survey. The survey is meant for all the students of Satakunta University of Applied Sciences, and we wish for all the students to answer this survey. Even if you yourself haven't experienced dating violence, you can still answer the survey and share your opinion on how the university of applied sciences could prevent dating violence better in the future.

If this survey caused you to feel some strong feelings and you would like to discuss about them, you can get help from student health care nurses. The contact info can be found from this link: <https://www.samk.fi/en/education/students-well-being/>

Answering to the survey is optional and will happen anonymously.

The survey is open until 24.4.2022.

Thank you for answering beforehand.

You can answer to the survey from the link below:

<https://elomake.samk.fi/lomakkeet/13015/lomakkeet.html>